

Łódź

XXXIV r.
istnienia

CENA NUMERU

35 gr.

Cena prenumeraty
w ŁodziMies. z dod. ilustr. 5 zł
Dla robotników 4 zł
Opiesz. do domu 30 gr.
Z dostawą pocztową 6 zł
Posaż i edycja egz. 27 gr.Należność pocztowa
opłacona ryczałtem

Redakcja i Administ.

w Łodzi

Al. Kościuszki 41

TELEFON 100-28

Konto P.K.O. 60594

Red. przyjmuje od 5-6

Art. listów anonimowych

nie umieszcza się

1930 r.

Numer dzisiejszy składa się z 16 stron

ROZWÓJ

Niedziela, 9-go lutego

Nr 39

I-szy Dzwilkowy Kino-Teatr
w Łodzi

„SPLENDID”

20 NARUTOWICZA 20

Największa Rewja Świata

w wykonaniu najsłynniejszych artystów
rewjowych BROADWAYU.

Dziś i dni następnych Dziś i dni następnych

FOX FOLLIES
NEW JORK W NOCY100% śpiewu
tańca,
mowy

Prócz największych gwiazd rewjowych udział biorą

36 „SHOW-GIRLS”

36 „DANCING-GIRLS”

36 „DANCING-BOYS”

24-osobowy zespół murzyński

24 osobowy chór Rewelersów

W programie
największe przeboje
sezonu:„O czym marzą kobiety”
„Moja ty słodka dziewczynko”
„Współczesne dziewczęta”„Czarny Don Juan”
„Perla Japonji”
„The Breakaway”„Powrót wiosny”
„Żywe nuty”
„Pod latarnią”

Pocz. o godz. 4, 6, 8 i 10 w. Wyświetlany na apar. Western Electric Company

LUNA

Początek przedst. o godz.
4-ej, 6-ej, 8-ej i 10-ej w.
w sob. i niedz. o g. 12 w
poł. Ceny miejsc na I sz
seans po 1 zł. w sob.
niedz. o g. 12 po 1 zł.

Dziś i dni następnych

Wspaniały film produkcji krajowej o wyjątkowo atrakcyjnej i emocjonującej treści

„Pod Bandera Miłości”

Dzieje wielkiej miłości w-g
scenariusza Jerzego Brauna.
Reżyserja M. Waszyńskiego

W rolach głównych:

MARJA BOGDA, JERZY

MARR, JAGA BORYIA

Zdjęć dok. w Gdyni, Gdańsku, Sopotach, Sztokholmie, Tczewie, Orłowie, na Helu i Jastrzębiej Górze

Udział marynarki handl. i wojen., kadetów szkoły morskiej, oficerów policji morskiej i załogi S. S.

ZBYSZKO SAWAN

W rolach głównych:

WŁADYSŁAW WALTER,

PAWEŁ OWERŁO

„Gdynia” oraz statku szkolnego „Lwów”

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrykcją A. CZUDNOWSKIEGO

„ODEON”

Przejazd Nr 2

Najnowszy przebojowy film

Marja CORDA

W rolach głównych
Harry LIEDTKE

p. t.

KULISY MODY

Rekord dobrego humoru i pogody

w pozost. rolach

Ernest Verebes i Herman Picha

Nadprogram F A R S A

Wyświetlają kinoteatry „Odeon” i „Wodewil” jednocześnie.

„CORSO”

Zielona 2

Ostatni film w bieżącym sezonie z nieustras-
szonym bohaterem królem cowbojów

Tim M. C. Coyem

o obrazie p. t.

Indyjska krew

Sensacyjny dramat z udziałem plemion Indyjskich

Nadprogram F A R S A.

„WODEWIL”

Główna Nr 1

Dziś i dni następnych

Dr. med.

L. BANASZKIEWICZ

PIOTRKOWSKA 84

przyjmuje od 5-ej do 7-ej telefon 118 30
jako

lekarz-specjalista

w chorobach kobiecych i położnictwie

Helenów MENAZERJA
150 zwierzątchcąc udostępnić najszerzszym warstwom zwiedzenie menażerii zostały
ceny niższe. Wejście 50 i 30 gr.

3400 oficerów przeniesiono w stan spoczynku

Od maja 1926 do stycznia b. r.

Lys usja nad budżet m. S. Wojsk

Warszawa, 8 lutego

Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu pos. **Fidelius** (Wyzw.) dowodził, że budżet armji jest za wysoki, zwłaszcza, że i w budżetach samorządowych są pewne kwoty na obronę powietrzną i przysposobienia wojskowe. Ad ministracji wojskowej zarzucał mówca rozrzutność i dowodził, że dostawa mięsa dla wojska jest nieodpowiednio zorganizowana, na czem cierpi jakość mięsa.

Obszerne przemówienie wygłosił pos. **St. Dąbrowski** (kl. nar.), podnosząc potrzebę ustawowego skoordynowania wysiłków rządu z wysiłkami całego społeczeństwa w zakresie obrony narodowej. Hasło to jednak, które powinno być realizowane w okresie pokoju, nie znajduje należytego zrozumienia. Organizacja pracy i dowództwa nie wyszła z okresu prób dostosowanych do osoby obecnego p. ministra.

Rola Sejmu w dziele zaopatrzenia i organizacji armji powinna być doniosła, tym czasem pan minister pragnie tylko mieć uchwalony wysoki budżet a jego stosunek do sejmu zresztą polega na systematycznym obniżaniu powagi ciała ustawodawczego. Wreszcie rozporządzenie z dnia 6 sierpnia 1926 r. stawia do pewnego stopnia armję poza rządem, odsuwając prezesa rady ministrów od spraw wojska i obrony państwa. W ten sposób dany jest zarodek dyktatury wojskowej, a to przy otwarciu sukcesji po obecnym systemie rządów, może doprowadzić do walk wodzów wojska z rządem o władzę, mianowicie w polityce personalnej, w korpusie oficerskim. Od maja r. 1926 do 20 stycznia rb. przeniesiono w stan spoczynku 3400 oficerów, bez jenerałów, nie wliczając oficerów oddanych do dyspozycji bez określenia przy

należności służbowej. Emerytury wojsk we wskutek tego od owego maja wzrosły trzykrotnie. Tych zbędnych obciążeń starczyłoby na raty roczne dla wykonania małego programu morskiego i rozpoczęcia budowy nowych łodzi podwodnych według zamierzeń rządu z 1924 r. Liczebny stan budżetowy oficerów podano na 17905 przeniesiono w stan spoczynku lub oddano do dyspozycji co najmniej 4000 oficerów, a mimo to kontyngent budżetowy nie uległ zmianie. tej sprzeczności nie umiał w komisji wyjaśnić b. wiceminister Konarzewski i nie odpowiedział, czy ta olbrzymia luka była wypełniona przez dopływ młodych podporuczników. Wobec tego mamy podstawy do twierdzenia, że budżetowy stan oficerów nie odpowiada rzeczywistości.

Na 3129 oficerów przeniesionych w stan spoczynku, tylko 130 przeniesiono na zasadzie pragmatyki oficerskiej, a więc w sposób normalny. Konstytucyjna podstawa armji została głęboko zachwiana po przewrocie majowym. W tym sejmie ścierają się od lat poglądy na istotę państwa i na demokrację. Może kiedyś powie historia, że wskutek przewrotu owego jest pewne pojednanie zasadniczych sprzeczności w pojęciach o państwie między prawicą a lewicą. Dziś wszyscy rozumieją, że państwo tylko wtedy ostać się może, gdy posiada niezależne sądownictwo armję wolną od polityki, bezstronną administrację. Dziś wszyscy rozumieją po doświadczeniach trzech lat ostatnich, że poza demagogią jest demokracja, lecz nie demokracja doktrynerska oderwana od życia, lecz demokracja realna, gwarantująca prawa wszystkim obywatelom, także tym, którzy służą w armji.

„Do Pana Ministra Spraw Wojskowych”

Tak adresowany list do marsz. Piłsudskiego nazwany jest przez niego „nimądre adresowanym”

Kraków, 8 lutego

Krakowski „Il. Kur. Codz.” w uzupełnieniu nie wiadomości o liście Marsz. Piłsudskiego do prezesa nadzwyczajnej komisji sejmowej p. Czetwertyńskiego nadmienia że wedle informacji z kół poselskich pismo to zaczyna się od wzmianki, że doręczenie pisma skierowanego do Marszałka Piłsudskiego i oświadczenie się zostało spóźnione skutkiem niemądre napisanego adresu („Do Pana Ministra Spraw Wojskowych w Warszawie”).

Następnie Marsz. Piłsudski powiadamia prezesa nadzwyczajnej komisji sejmowej, że zały materiał dzieli się na dwie kategorie. Sprawozdanie z materiału dotyczącego I-iej kategorii wysłane zostało do prezesa Rady Ministrów Bartla wraz z uwagami. Materiał dotyczący kategorii drugiej, zawiera zażalenie oficerów dotkniętych postępowaniem marsz. Daszyńskiego i będzie mógł być wykorzystany po skończeniu postępowania honorowego.

Proces o fałszowanie czerwonych

Zakazany się uniewinnia ni m o k z o i t h

BERLIN, 8.2 W długotrwałym procesie o fałszowanie czerwonych sowieckich został dziś przed południem ogłoszony wyrok, mocą którego oskarżeni Becker, Böhle i Schmidt zostali uniewinnieni, co zaś do gruzinów Karumidze i Sadathieraszwilli oraz

oskarżonych Webera i Bella postanowiono postępowanie sądowe umorzyć.

Na podstawie tego wyroku główny oskarżony Sadathieraszwilli zostaje wypuszczony na wolność.

*Proszek i Mydło
Regera
najlepsze!*

Kronika telegraficzna

REWIZJA KONSTYTUCJI

Wznowione mają być niebawem na plenum sejmu prace nad zgłoszeniem przez stronnictwa projektami rewizji konstytucji. Jak wiadomo wraz z nowelami projektów stronnictw centrowych, podstawą rewizji konstytucji będą cztery zasadnicze projekty.

SPRAWA AFERY PODSŁUCHOWEJ

Jeszcze w b. tygodniu zakończone zostanie śledztwo w sprawie afery podsłuchowej i wydawania tajnych biuletynów. Akta sprawy Seinfelda i Szczepaniaka, dyr. A. W. mają być przesłane do prokuratury Sądu Okręgowego. Seinfeld przed zakończeniem śledztwa poddany będzie jeszcze przesłuchom. Proces odbędzie się w kwietniu.

ZEZNANIA MARSZ. PIŁSUDSKIEGO

Marszałek Piłsudski przesłał na ręce prezesa komisji sejmowej dla zbadania zajść w dniu 31 października — swoje zeznania.

OBRADY KLUBÓW

Na dzień 8 i 9 lutego wyznaczony został szereg posiedzeń klubów sejmowych dla ustalenia stanowiska poszczególnych stronnictw w stosunku do budżetu państwowego na r. 1930 i 1931, a temsamem w stosunku do rządu.

KTO KOGO MORDOWAŁ?

Wielkie wrażenie wywołało w Jerozolimie skazanie na śmierć jednego z żydowskich policjantów w związku z sierpniowymi zajściami. Na wiadomość o tym wyroku odwołane zostały wszystkie przedwiośnia i koncerty żydowskie.

LEPIEJ PÓZNO

W związku z licznymi wypadkami samobójstw wśród młodzieży szkolnej, jakie miały w szeregu miejscowości prowincjonalnych w okresie pierwszego półrocza szkolnego, p. minister oświaty zażądał od władz szkolnych przedstawienia dokładnego sprawozdania o powyższych wypadkach.

NOWY WICEWOJEWODA

Rada ministrów na posiedzeniu w dn. 7 bm. postanowiła przedstawić p. Prezydentowi Rzplitej wniosek o mianowanie dotychczasowego starosty we Włodzimierzu p. Wacława Drojanowskiego wicewojewodą we Lwowie.

PREZYDJUM SEJMU

Na posiedzeniu Sejm dokonał wyboru dwóch wicemarszałków na opróżnione wskutek zrzeczenia się pp. Marka (PPS) i Woźniakiego (Wyzw.) miejsca. Głosowało zaledwie 175 posłów, gdyż klub BB. usunął się od głosowania. Wybrani zostali pp. Róg (Wyzw.) — 151 głosami i Zuławski (PPS) — 142. Inne głosy rozstrzeliły się.

Ostatnia recepta

W niebardzo podłym mieście X jest Sąd Pracy, który Zawodowe Związki Klasowe uważają za swoją filię — reszta społeczeństwa jednak za instytucję nieklasową.

Miedzy innymi następująca sprawa:

Portjer fabryki Z. — oskarża administrację o trzymiesięczne odszkodowanie i miesięczny urlop.

Sąd Pracy — przyznaje mu to — wychodząc z założenia, że znaleziono jego autografy na jakichś papierach fabrycznych — zatem jest bezwzględnie umysłowym pracownikiem. Jest to zupełnie słuszne, albowiem każdy pracownik umysłowy umie się podpisać, więc i vice-versa...

Urzednicy W-skiej Manufaktury łapią robotnika podwórzowego R. w czasie pracy na spacerku w mieście. Przeprowadzone śledztwo udawadnia, że robotnik ów przychodził we właściwym czasie do fabryki, wieszał swój numer — a potem przez plot, czy inną dziurę, związał na miasto.

Fabryka wydała robotnika R., płacąc mu ostatnią wypłatę.

Robotnik R. wytoczył sprawę przed Sądem Pracy o dodatkową zapłatę za dwutygodniowy urlop — i sprawę wygrał.

Najwidoczniej miał słuszną po swojej stronie — bo urlopu biedactwo nie miało...

Służąca pani Z. rzuca zgnęta swoje obowiązki, bo otrzymała gdzieś korzystniejszą posadę, wobec czego pani Z. wypłaca jej tylko do chwili porzucenia pracy.

Służąca wytacza powództwo przed Sądem Pracy o 3 miesięczną pensję i za 1 miesiąc urlopu — twierdząc, że prowadziła dzieci na spacer, w czasie kiedy pani gotowała obiad, była więc do pewnego stopnia boną dla dzieci — a bonę w myśl paragrafu takiego to i takiego są przecież pracownicy umysłowi.

Dla informacji dodajemy, że wspomniana — nie umie pisać i czytać — ale najwidoczniej miała słuszną, skoro sąd przyznał jej powództwo...

W większym zakładzie gastronomicznym Łodzi jest pięć pomywaczek. Zasłała potrzeba mianowania starszej, która by dozorowała ich pracę i liczyła widelce, noże oraz talerze.

Dowiedział się o tem Zakład Ubezpieczenia dla Pracowników Umysłowych i kazał tą dozorującą pomywaczkę zapisać, jako pracownicę umysłową i płacić od niej odpowiedni haracz...

Najwidoczniej miano do tego podstawy prawne.

Inż. S. zeznał w deklaracji swojej dochody na 10 tysięcy i po rozmówieniu się z „dotyczącym” referentem, tenże zdecydował, iż podatek dochodowy inż. S. zapłaci od tej sumy.

Po tak przychylnym załatwieniu sprawy otrzymał inż. S. wezwanie „do uiszczenia podatku od 15 tysięcy. Kiedy zainterweniował

w tej sprawie — kazano mu przedłożyć jeszcze głowicy spis dochodów, co wypełnił i wyniosło to w sumie 9 tysięcy z ogonkiem.

Urząd Skarbowy przychylił się do prośby inżyniera S. i wyznaczył mu podatek od sumy... $15 \times 9 = 24$ tysięcy złotych z ogonkiem...

Takich przykładów moglibyśmy opisać grubo więcej — atoli skutkiem krótkości artykułu — pozwolić sobie na to nie możemy.

Potem biadanie, że zamyka się jedna, druga, trzecia firma, jeden, drugi, trzeci, warsztat pracy, załamywanie rąk, rozpacz — niema pracy...

Mamy już dziękować Bogu — Fundusz Bezrobocia, Ubezpieczenie od wypadków, Kasę Chorych, żłobki dla robotników, urlopy dwutygodniowe dla niepracujących pół roku, angielską sobotę w 16 godzinnym tygodniu roboczym — w perspektywie nadchodzi ubezpieczenie emerytalne — wszystko mamy —

ale lepiej grubo było za czasów rosyjskich kiedy to tego wszystkiego nie było...

Najprawdopodobniejszą przyczyną ogólnej nędzy są tu nikczemne knowania burżuazji i czarnej reakcji, która „na złość” ludowi, nietylko sama się dusi, ale wprowadza nędzę wśród pracujących mas.

Jedynym lekarstwem na ten stan rzeczy — byłoby wypełnienie ostatnich postulatów pracującego proletariatu tj. wprowadzenie Sovietów fabrycznych, wybierających dyrektora i personel techniczny, tudzież Rząd robotniczo-włosciański, jak to na czele każdego numeru, „stoi” to wypisane w „Robotniku” i „Łodzianinie”.

Jest to ostatni etap... sanacji państwa, nad którym należy się poważnie zastanowić, gdyż dzisiejszy rozpaczliwy stan nędzy i głodu — długo już trwać nie może...

A.S.

Zamach na prezydenta Meksyku

Zemsta S w o w za zerwanie stosunków dyplomatycznych

MEKSYK, 7.2. Stan zdrowia prezydenta Ortiza Rubio, rannego w szczykę podczas zamachu na jego życie, pogorszył się do tego stopnia, że musiano dokonać drugiej operacji celem wyjęcia odłamków straskanej kości. Lekarze nie pozwalają nikomu na odwiedzanie chorego.

Policja aresztowała dotychczas 28 osób, podejrzanych o udział w spisku.

Ponieważ aresztowani rekrutują się przeważnie z kół komunistycznych, opinia publiczna przypuszcza, że policja ma dane które wskazują, że zamach jest dziełem agen-

tów komunistycznych, dokonaniem za pieniądze Moskwy z zemsty za zerwanie stosunków z Sowietami.

LONDYN, 7.2. W Meksyku aresztowano 28 osób w związku z zamachem na prezydenta Ortiza Rubio. Przypuszczają, iż zamach urządzony był przez organizację spiskowców, której zadaniem było zmuszenie obecnego prezydenta do ustąpienia. Stwierdzono iż zamachowcy należą do grupy politycznej, popierającej konkurenta Ortiza Rubio, Vasconcelosa, który znajduje się obecnie w Stanach Zjednoczonych.

Kolektywizacja rolnictwa

Wywołuje w Sowietach zażurzenia

RYGA, 7.2. „Prawda” w dalszym ciągu zamieszcza wiadomości o rozruchach chłopów na tle kolektywizacji rolnictwa. We wsi Zołotowka, w okręgu tambowskim, tłum kobiet złinczował przedstawiciela okręgowych władz sowieckich, który przybył do Zołotówki, w celu zwołania wiecu agitacyjnego. W rząksieńskim rejonie tegoż samego okręgu włoscjanie zniszczyli inwentarz oraz nasiona na zasiewy wiosenne. Władze powzięły uchwałę o masowym wysiedleniu

wszystkich „kułaków” z rejonu rząksieńskiego. We wsi Pieremienowka, w okręgu siemipalatinskim, włoscjanie zabili dwu członków komuny rolnej, którzy konfiskowali u ludności zboże na zasiewy w komunach rolnych. Sprawców rozstrzelano. W okręgu swierdłowskim, na Uralu, zanotowano masowe wypadki niszczenia inwentarza wyprzedzały bydła oraz podpalenia gospodarstw miejscowych komunistów.

Litewscy uczniowie gromadzą siły

na czele bandy, rabującej sklepy żydowskie

WILNO 7.11. — Z Kowna donoszą, że w Marampolu aresztowano 2 uczniów tamtejszego gimnazjum litewskiego pod zarzutem wywołania rozruchów antyżydowskich, oraz obrabowanie na czele tłumów, złożonych

z mętów społecznych, kilku sklepów żydowskich. Poza tem wydano z szkół jedno uczennicę, oskarżoną o udział w rabunkach.

Przyznanie
zazębienie
reumatyzm
bólach głowy

ASPIRIN
tabletki

Originalne opakowanie z czerwoną banderolą i znakami
BAYER w kształcie krzyża są do nabycia we wszystkich aptekach

Liara terroru podatkowego

Interpelacja w sprawie samolotów kupca

Posłowie Klubu Narodowego złożyli w Sejmie interpelację do ministra skarbu w sprawie bezprawnego postępowania organów władz skarbowych i szykanowania przez nie sfer kupieckich na terenie m. Wilna interpelacja ta opiewa:

„Na tle ogólnego przesilenia gospodarczego w państwie, sytuacja w Wilnie jest pod względem gospodarczym szczególnie ciężka, co spowodowane jest warunkami miejscowymi. Polityka władz skarbowych zupełnie nie liczy się z tym faktem, a nawet przez swe postępowanie zaostriża kryzys. Wymownym przykładem tego jest tragiczny wypadek, który niedawno miał miejsce w Wilnie.

Dnia 16 stycznia rb. zmarł w Wilnie tragiczną śmiercią znany na terenie Wilna kupiec branży kolonialnej Jan Bukowski. Skarżył się on powszechną opinią człowieka solidnego i uczciwego w interesach. Wskutek zastoju w handlu nie mógł on uiścić należnych podatków, co spowodowało dokuczliwe szykanowanie go ze strony urzędu skarbowego Wilno II, a specjalnie przez naczelnika tegoż p. Zubrzyckiego. Na parę dni przed tragicznym wypadkiem zjawił się w sklepie p. Zubrzycki, przyczem pozwolił sobie na tego rodzaju uwagi, że po jego wyjściu p. Bukowski powiedział do swego otoczenia, iż chyba tego wszystkiego nie przeżyje.

Również w chwili zgonu, już po zażyciu trucizny, skarżył się, że nie może dłużej wy-

trzymać ciężarów i w kartce, którą zostawił wspomina o Zubrzyckim Ten straszny wypadek nie powstrzymał przedstawicieli urzędu skarbowego przed dalszymi krokami, i już po zgonie zjawił się urzędnik skarbowy z policją, i dopiero interwencja brata zmarłego powstrzymała zapal sekwestratorów.

Opisany wypadek jest tylko najjaskrawszym przykładem systemu szykan, stosowanych do kupców na terenie m. Wilna przez organy władz skarbowych. Władze te nie biorą zupełnie pod uwagę szczególnie ciężkiego położenia kupiectwa i niemożność uiszczenia podatku utożsamiają z uchyleciem się od zapłacenia tegoż. Władze skarbowe przez swoje częstokroć nietaktowne postępowanie narażają się do pogorszenia położenia”.

Wobec tego podpisani zapytują p. ministra skarbu:

- 1) Czy wiadome mu są okoliczności, które spowodowały tragiczny zgon śp. Bukowskiego?
- 2) Czy wyciągnął lub zamierza wyciągnąć z tego konsekwencje w stosunku do winnych urzędników?
- 3) Co zamierza przedsięwziąć, by na przyszłość zapobiedz szykanowaniu sfer kupieckich przez organy władz skarbowych?
- 4) Czy i jakie zarządzenia zamierza wydać celem ulżenia ciężkiemu położeniu w m. Wilnie?

Pola Negri bez pereł

Z fantazją o niej w Berlinie

Podczas pobytu znanej polskiej gwiazdy filmowej, Pola Negri, w Berlinie, do hotelu Adion, w którym artystka zamieszkała przybył egzekutor sądowy i zajął sznur pereł. — Pola Negri podniosła tak energiczny protest, że dyrekcja hotelu zmuszona była do interwencji. — Wreszcie doszło do ugody na podstawie której pereły zostały zdepono-

wane w dyrekcji hotelu.

Prolog tej sprawy przedstawia się następująco: Agent filmowy Rachmann, który pośredniczył między wytwórnią filmową „Parufamet” a Polą Negri, zażądał od niej wynagrodzenia w wysokości 60 tysięcy dolarów, czego artystka nie uznała. Nie wiadomo, z jakich powodów, Rachmann nie

Aktualja

Plotki

Powieść Radziejewiczówny p. t. „Byli i będą” ukazać się ma nakładem grupy pułkowników p. t. „Byli, lecz niestety wyszli.”

Związek filologów pelenistów, postanowił ku wiecznej chwale premiera Świątalskiego — zmienić nazwę 6-go przypadku — Ablativus — na — Gadativus.

Ów szeroko reklamowany swego czasu film dźwiękowy polski, ma być podobno wkrótce wystawiony?

— Wprost przeciwnie.

— Dlaczego?

— Gdyż sfery „częściowo subsydjujące”, wyraziły życzenie, by na otwarciu dać mowę p. Świątalskiego.

— No i...?

— Konsorcjum nie chcąc tracić swej kapitału cofnęło ofertę.

— OUS —

Wybuch granatu

W koszarach 85 pp. w Nowej Wilejce wydarzył się tragiczny wypadek.

Podczas wykładu o materiałach wybuchowych, prowadzonych przez kaprała, nastąpił wybuch granatu. Wszyscy obecni na wykładzie żołnierze w liczbie 13 odnieśli mniej lub więcej ciężkie obrażenia.

Rannych odwieziono do szpitala.

Dyrektor Druskienniki

Dyrektorem zakładu zdrojowego w Druskiennikach, który został przyjęty niedawno na własność przez Bank Gospodarstwa Krajowego ma zostać senator Adamowicz.

wniósł pretensji przed sąd amerykański, lecz czekał na przybycie artystki do Niemiec.

Dowiedziawszy się o przyjeździe Poli Negri do Berlina, Rachmann zwrócił się do sądu gdzie uzyskał zezwolenie na egzekucję celem zabezpieczenia w wysokości 20 tysięcy marek. Na tej podstawie doszło do powyższego zajścia. Przeciw Rachmannowi wnosi Pola Negri skargę.

LY CORSARI.

Pan szef

Erna zaprzestała pukanie na maszynie wyciągnęła z torebki puderniczkę i lusterko, przejrzała się, przypudrowała lekko nos i westchnęła ciężko. On nigdy nie dał jej niczego do zrozumienia, że się nią interesuje. A przecież była bardzo ładna. Miała miłą sympatyczną buzię, piękną jasną czuprynkę i słodkie ukarminowane usteczka.

Bledziutka, nie tyle przez kokieterię, ile z powodu nadmiernej pilności, z jaką przesadywała przy maszynie do pisania, śniąc na jawie piękne sny o swoim szefie, którego skrycie kochała od wielu miesięcy.

Co właściwie podobało się jej w nim? Był ceprawda niespospolicie przystojnym mężem, wysokim, zgrabnym, z małym czarnym wąsikiem. Miał piękne, czarne oczy i wypięgnięte ręce. Ale był gbušem i brutalnym. Ciagle zachmurzony, opryskliwy, zwracał się

do niej często niegrzecznie, burząc pod nos. Nie był również bogaty. Posiadał małe przedsiębiorstwo, które szło marnie, a nawet chwilowo zanlał się w kłopotach finansowych.

O tem była dokładnie poinformowana, ponieważ sama prowadziła książki, nadto szef był jej winien pensję za kilka miesięcy.

Ale mimo wszystko, Erna była w nim zakochana i mimo wszystko żyła nadzieją. Często podnosiła podczas pracy głowę nad biurko i czasem spotykała zamysłony wzrok szefa, skierowany na nią.

Nie było to wprawdzie wiele, ale dość dla ośmastoletniej panienki. I ciągle wierzyła, że przecież przyjdzie dzień, kiedy ją pokocha.

— Kto wie, czy mnie nawet już nie kocha? — myślała rozmarzona. — Pewnie tylko przez skromność nic mi o tem nie mówi. A może napisze?

Nagle usłyszała zgrzyt zamka u drzwi

wejściowych. Paluszki jej szybko zabiegały po klawiszach.

Tego dnia szef był wyjątkowo zdenerwowany i w złem usposobieniu. Prawą rękę miał obandażowaną.

— Czy pan ranny? — spytała Erna z przerażeniem.

— Tak — odparł krótko. — Nie wielkiego, ale nie będę mógł dziś pisać swych prywatnych listów. Chciałbym je pani podyktować, ale czy mogę liczyć na dyskrecję?

— Naturalnie — zapewniała gorąco.

Dużymi krokami przemierzał pokój rzucając od czasu do czasu szybkie spojrzenia na maszynistkę. Dostrzegła to i jakieś niejasne przecucie poczuła ją ogarniać. Była wzruszona, choć nie zdawała sobie sprawy z czego. Czuła tylko, że za chwil kilka nastąpi coś decydującego.

— Proszę, niech pani pisze!

Erna przygotowała papier i wkręciła do maszyny. Spojrzała nań wyczekująco:

Wielkopolski magnat filmowy

Nabrał łatwowiernych na milion złotych polskich Sensacyjna
afra Dworowski — Filmu

Niema prawie dnia, byśmy nie byli zmużeni do zanotowania chociażby jednego oszustwa wekslowego, dokonanego na szkodę naiwnych obywateli naszych. Sięgały one atoli dotychczas zaledwie dziesiątek złotych.

Obecnie mamy do zanotowania fakt poważniejszy — gdyz sięgający miliona złotych.

Tym razem padają ofiarą nie tylko firmy chrześcijańskie, lecz i żydowskie. „Arcy dzieła” tego dokonał niejaki Władysław Dworowski, który z wielkim rozmachem rzucił się w wir życia handlowego, zakładając przedsiębiorstwo pod firmą: Dworowski-Film. Jak przystało na wielkiego przedsiębiorcę, wydrukował on przedewszystkiem blankiety firmowe, na których widniały „własne” kina: „Cristal” w Bydgoszczy, „Capitol”, „Bajka” i „Casino” w Poznaniu, „Pan” i „Słonce” w Toruniu, wreszcie kino w Starogrodzie. Ponadto blankiety opiewały na konta bankowe: Zw. Sp. Zarobk. i Pozn. Banku dla Handlu i Przemysłu, a oddziały przedsiębiorstwa reklamowane były w Poznaniu, Król, Hucie i w Warszawie, Centrala zaś widniała w Bydgoszczy (Gdańska 165, tel. 269), Szumnym blankietem odpowiadało w zupełności w wielkopolskim stylu urządzone pomieszczenie Centrali o 10 pokojach, dekorowanych bogatymi dywanami, antyka

mi, obrazami itp. Dla przybyłych nie brakło luksusowych napoi i zakąsek...

Dworowski rozpoczął swą karierę z weksłami, przy pomocy których stał się współhukiem wyżej wspomnianych kin, ponadto objął „generalną” reprezentację przedsiębiorstw filmowych „Muza-Film” i „Fenix-Film”, wreszcie „dorobił się” i spółki w przedsiębiorstwie „Enha-Film” — wszystkich w Warszawie.

Manipulacja Dworowskiego polegała na tem, iż wydzierzawiał on właścicielom kin obrazy filmowe powyższych przedsiębiorstw, a na pokrycie należności otrzymywał weksle, gwarantowane oddzielną umową co do terminów płatności tychże.

Tak pracował lat dwa. Gdy obie strony nabrały zaufania, Dworowski postanowił sytuację wykorzystać, placąc przedsiębiorstwom filmowym swemi weksłami, a weksle kinarzy z dowolnie wypełnionemi terminami dyskontował na swój rachunek. W ten sposób zdołał „nakryć” wypożyczalnie filmów na 750 tysięcy złotych, a kinarzy na 270 tysięcy. W Bydgoszczy ofiarą padły kina „Corso”, „Cristal”, a podobno i inne; w Poznaniu na grube sumy wpadł bardzo poważnie kupiec p. Kałamański, który zamieścił wczoraj ostrzeżenie o dopuszczeniu swych weksli do protestu.

Oficer spalony przez prąd elektryczny

Tragedia w Warszawie 14. 6. 1934. W ZEP Polskiego Radja

Na stacji nadawczej Polskiego Radja zdarzył się wczoraj po południu tragiczny wypadek.

Na stację przybyła wycieczka oficerów wojsk łączności, eskortowanych w liczbie 20 osób. Oficerowie mieli się zapoznać z aparaturą Polskiego Radja.

Wycieczkę oprowadzał i informował dyżurny inżynier Wysopolski. Gdy oficerowie znaleźli się w sali z przewodnikami o wysokim napięciu, po których biegnie prąd o natężeniu 10 tys. wolt, inżynier Wysopolski o-

strzegł wszystkich przed nieogłędem dotykaniem przewodów.

Mimo tego ostrzeżenia podporucznik Stanisław Rzemieniak z Zegrza przechylił się przez barjerę i dotknął palcem jednego przewodu. Wyładowanie prądu było tak silne, że iskra elektryczna po przejściu przez ciało oficera wypaliła kawał linoleum w podłodze. Ppor. Rzemieniak uległ śmiertelnemu porażeniu. Ratunek trwał przez cztery godziny nie dał jednak pomyślnego wyniku.

Złocie Stolicy

Sensacyjne aresztowanie

W środę dokonano w Warszawie sensacyjnego aresztowania. Mianowicie z Płocka przybył inżynier pow. urzędu drogowego Józef Zieliński do Warszawy w sprawach służbowych pięknym własnym samochodem i zaraz po przyjeździe rozpoczął wesołą wędrowkę po restauracjach i dancinгах. Dopiero w środę rano udał się do gmachu urzędu wojewódzkiego, gdzie załatwił sprawy służbowe. W chwili, gdy wychodził z gmachu, zatrzymał go wywiadowca policji, który na podstawie telefonogramu, otrzymanego z Płocka do prokuratora, aresztował Zielińskiego i wraz z jego samochodem odwiózł go do Płocka.

Zieliński oskarżony jest o dopuszczenie się nadużyć materialnych na zajmowanym stanowisku w powiatowym urzędzie drogowym. Przy aresztowaniu znaleziono 60.000 złotych w gotówce i książeczkę oszczędnościową PKO. na 19.000 złotych. Równocześnie z inżynierem aresztowano w Płocku techników powiatowego urzędu drogowego Wąsowicza, Gruszczyńskiego i Krajewskiego.

Aresztowanie fałszerzy

Policji warszawskiej udało się wykryć w 7-miopokojowym mieszkaniu przy ulicy Nalewki Icka Borowskiego kompletnie urządzonej fabrykę fałszywych jednych i dwuzłotówek oraz 50-ciogroszówek. Ponadto w mieszkaniu wykryto również potajemną gorzelnię. W związku z tem przyaresztowano cały szereg osób. Śledztwo w toku.

Kongres komunikacyjny

W czerwcu br. odbędzie się w Warszawie 22 z rzędu kongres międzynarodowego Związku tow. komunikacyjnych. Kongresy komunikacyjne odbywają się regularnie co dwa lata, ostatni odbył się w Brukseli. Biorą w nich udział delegaci przeszło 1000 wielkich przedsiębiorstw kolejowych, kolejek podziemnych, linii autobusowych, tramwajowych, nawigacyjnych i lotniczych, których sieci pokrywają 65 państw na pięciu kontynentach. Kongres trwać będzie od 29 czerwca do 6 lipca z udziałem kilku tysięcy delegatów.

Przy otyłości, atretyzmie i chorobach krwi naturalna woda gorzka Franciszka-Józefa wzmacnia czynności żołądka i jelit oraz ułatwia trawienie. Badacze chorób przemiany materji stwierdzają świetne wyniki, otrzymane przy stosowaniu wody Franciszka-Józefa. Zadać w aptekach i drogerjach.

Chwilę jeszcze chodził po pokoju, wreszcie przystanął, zmarszczył czoło i rozpoczął dyktować

— Moje drogie, ukochane dziecko,

Przerwał na chwilę. Widać było, że się amysla. Późem dyktował dalej głębokim miękim głosem, który się jej tak podobał.

— „Kocham panią oddawna, jakkolwiek gdy nie miałem odwagi tego wyznać”.

Erna zbladła. Poczula w sercu jakby ucucie. Spojrzała nań uważnie.

Dostrzegł jej ruch, więc rzekł żartowicie.

— Widzi pani, że powierzam jej swą największą tajemnicę. Myśle, że potrafi ją pani uszanować. Wiem, że potrafi pani ją uszanować. Wiem, że nie powinienem tego robić i dyktować taką rzecz, ale bardzo ważne powody składają się na to, aby list ten został wysłany niezwłocznie.

Erna była wzruszona coraz bardziej. Pochylając nisko głowę, by ukryć swą twarzyczkę, pisała pod dyktando dalej:

— „Czy pani wie, jak dawno ja kocham Sądze, że powinna to była pani odczuć. Zda je mi się także, że pani ośgadła me uczucie. Drzę z obawy, zadając to pytanie... Widywa liśmy się codziennie, nigdy jednak nie miałem odwagi uczynić pani wyznania. Ale chyba nie spotkam się z okrutną odpowiedzią. I dlatego piszę do pani i błagam o odpowiedź na pytanie, którego nie śmiem postawić ustnie: „Czy zgadza się pani zostać moją żoną?”

Erna nie mogła już dłużej wytrzymać. Teraz zrozumiała wszystko. Kocha ją. On, jej szef! Pan szef! Kocha ją oddawna, lecz nie śmiał tego powiedzieć. I teraz użył tej drogi, by się oświadczyć.

Już chciała żartować „tak”. Chciała rzucić mu się na szyję i powiedzieć, że przecież ona też. Lecz opanowała się. Jej oczy przemieniały, policzki płonęły. Nie była tak głupia, aby nie pojąć, że to dyktando było tylko manewrem. Ale postanowiła przeczekać a końca.

Szef nagle przerwał i rzekł spokojnie: To wszystko. Podpisać nie będę mógł, mimo skaleczenia.

Erna spojrzała nań figlarnie i spytała

— A adres?

— Nie — odparł spokojnie — Wiedziała by pani zbyt wiele. A tu chodzi — rozumie pani — o bogatą partję. Jeśli dojdzie do skutku, otrzyma pani nie tylko swą należność za ostatnie miesiące, lecz nadto specjalny dodatek. Ale proszę niech pani będzie dyskretna.

Ernę owiał śmiertelny chłód. Zbladła i zachwiała się. Musiała chwycić za krawędź stołu, by nie spaść z krzesła. Przeraźliwa pustka powstała w jej głowie. Wszystko zawyroowało wokoło niej.

— Co się pani stało? — spytał zdumiony szef — Pani się źle czuje?

— Nie, nic — odparła — to była tylko chwilowa słabość. Ale już minęła i nie powróci.

LITERATURA I SZTUKA

HISTORIA FRANCJI W 13 OBRAZACH

spaniała rewja Guity'ego

Teatr Pigalle w Paryżu, teatr barona Rotszylda, który otworzył swoje podwoje po długich przygotowaniach, wystawił niedawno „Historję Francji”, wielką rewję historyczną pióra Saszy Guity'ego. Rzec tę Guity napisał specjalnie na zamówienie. Guity nie podjął się napisania sztuki, ale zaproponował wystawienie 20 obrazków, luźnie ze sobą związanych, ilustrujących najważniejsze momenty historii Francji. Projekt ten został przyjęty z entuzjazmem. I oto powstała „Historja Francji”.

Ostatecznie grano na premierze 13 obrazów: Gallowie, Joanna d'Arc, Ludwika XI, Franciszek I, Henryk IV, Richelieu, Ludwik XIV, 21 stycznia 1793, Cesarstwo, Restauracja, Drugie Cesarstwo, Thiers, Giverny.

Strona historyczna została przez Guity'ego opracowana au fond, przestudjowana w dziesiątkach prac uczonych, monografi i pamiętników. Źródła, które cytuję, są imponujące. Talent dramaturga i głęboka inteligencja podpowiedziały mu, jak zużytkować te materiały, jak stworzyć z nich ludzi żywych, tak prawdziwych historycznie i tak dla nas zrozumiałych jednocześnie — jak połączyć subtelność, a czasem nawet ostrą satyrę z głębią uczucia, z plastyką poszczególnych momentów historycznych.

Ciekawe jest wystąpienie „Starego Ty-

grysa” w obrazie „Giverny”. Występuje tam prócz niego Claude Monet, znakomity malarz, któremu Clemenceau przychodzi oznajmić koniec wielkiej wojny — koniec strasznej rzezi ludzkiej. I dwaj wielcy ludzie, złączeni tak dawną przyjaźnią, wyciągają do siebie ręce w wzruszeniu, że dokonał się wreszcie ów akt dziejowy.

— I cóż teraz będziemy robić? — zapytuje po chwili Clemenceau.

Monet: — Cóż! A możeby się zająć teraz pomnikiem Cezanne'a?...

Oczywiście, iż rewja historyczna Guity'ego nie jest to rzecz dla wielkiego tłumu. Satyra i subtelności Guity'ego wymagają pewnego krytycyzmu i dokładnej znajomości historii. Jednak, gdyby rzecz ta była przetłumaczona, mogłaby liczyć na wielkie powodzenie i na gruncie obcym — w danym wypadku w Polsce.

DIALOGI Guity'ego są błyskotliwe, par excellence francuskie, gdzie myśli głębokie i ważne podawane są z wdziękiem, satyra nie przynęca, lecz pobudza do myślenia.

„Historja Francji” została wydana również w książce. Rzedmowę do niej Guity kończy życzeniem, aby sztuka jego w czytaniu nie znudziła czytelnika. Co do tego — może być najzupełniej spokojny.

Życie teatralne w Paryżu i N. Jorku

Dwie odrębne kultury teatralne

Autor genialnej i u nas „Ostatniej nowości” („Vient de paraître”) Edward Bourdet po powrocie z podróży do Ameryki umieścił w tygodniku „Bravo” cały szereg uwag na temat różnic pomiędzy teatrami Paryża a Nowego Jorku. Niektóre z tych uwag są bardzo interesujące.

A więc Bourdet twierdzi, że o ile w Paryżu więcej szanowani i uznawani są autorzy dramatyczni, którzy nie dbają o gust publiczności, nie myślą o robieniu pieniędzy na wystawionej sztuce, o tyle w Ameryce krytyka i publiczność wielbią przede wszystkim tych, których sztuki „robią kasę”. Publiczność nowojorska lubi, by sztuka kończyła się dobrze — w przeciwnym razie, wychodząc z teatru, czuje się oszukana. Publiczność paryska chce, aby sztuka kończyła się golicznie.

Dalej spostrzegł Bourdet, że o ile Paryż

cierpi stale na brak dobrych sił kobiecych aktorskich, o tyle w Nowym Jorku dobrych aktorek nie brak, natomiast dobrych aktorów muszą nie jednokrotnie sprowadzać aż z Londynu.

Jeśli chodzi o różnice między krytyką paryską a nowojorską, są one według Bourdeta olbrzymie. Krytyk paryski jest człowiekiem ponad lat czterdzieści, a pozatem człowiekiem, który nie znosi teatru — jest nim niesłychanie znudzony. Krytyk nowojorski jest często bardzo młody i dlatego nierzadko lubi jeszcze swoje zajęcie. Bourdet, pisząc o krytykach paryskich, nie może powstrzymać się od pełnego gorczy zdania: „Krytycy paryscy przeważnie nie znoszą teatru. Nudzą się tem, szalenie, a chodzą tylko dlatego, że muszą. Często zadawałem sobie pytanie, dlaczego nie wybierają sobie mniej przykrego zajęcia”...

Dorobek paryski K. Bartoszewicza

wydane i niewydane dzieła dobroczynnej Łodzi

W wydanym przed paru tygodniami pierwszym tomie „Szkiców i portretów literackich” śp. Kazimierz Bartoszewicz umieszcza na kartach przedtytułowej spisu 38 oddzielnych dzieł z zakresu historii i literatury — a wspominając o tem w przedmowie zaзнача, że te 38 wydań oddzielnych jego prac — „stanowią mniej, niż połowę, a może zaledwie trzecią część tego, co „przelałem na papier” w ciągu lat przeszło sześćdziesięciu mojej pracy literackiej. Artykułów moich historycznych i literackich, oraz życiorysów, sylwetek, rozrzuconych po czasopiśmie, zebraloby się na jakie 8 tomów; artykułów politycznych i w sprawach społecznych na

jakie dwa tomy”. I dalej: na 6 tomów oblicza Bartoszewicz wszystkie swoje kroniki tygodniowe, feljetoniki (w liczbie około tysiąca), drukowane w 11 dziennikach i kilku tygodniakach. Również 6 tomów wypełniłaby działalność „beletrystyczna” śp. Bartoszewicza, tj. humoreski, satyry, wiersze itd.

Ta niewydana 22-tomowa spuścizna po śp. Bartoszewiczu doczekała się w tej samej zresztą przedmowie surowej krytyki samego autora. Piszcie on: „Oczywiście na myśl mi nawet nie przychodzi ratować to wszystko od zapomnienia”. Pragnę z tego wyciągnąć wartościowsze rzeczy i pomieścić w 6 tomach

Camera obscura

Skromny autor

„Nowy Dziennik” będzie wkrótce drukował powieść E. E. Dwingera p. t. „Armja z drutem kolczastym”. W numerze z 26 bm zamieszcza dziennik ten cytaty z książki Dwingera:

„Pojawi się wiele pamiętników wojennych, ale niech Bóg strzeże, żeby pojawił się inny, bardziej wstrząsający od tego, ażeby zjawił się inny dokument podobny do tego. Książka moja starczy na lat tysiąc”.

Znam autora, którego miano za warjata i megalomana, kiedy powiedział: „o mojej książce będą jeszcze mówili za 10 lat”. Literat zamknął ze wstydu. A teraz zjawił się ktoś, kto go „zastrzelił”. Obiecuje sobie, że książka jego wystarczy na tysiąc lat!

—oOo—

Kronika literacka

Pamięci Johna Ruskina

W Anglii uczczono w b. m. trzydziestą rocznicę śmierci jednego z największych pisarzy zeszłego stulecia, Johna Ruskina. Urodził się w dniu 8 lutego 1819 roku w Londynie jako syn zamożnego kupca. Po dróżował w młodym wieku i podróże opisał w dziele, w którym szczególną zwrócił uwagę na piękno zawarte w architekturze. Jego „Studjum” o architekturze i malarstwie zjednało mu sławę znawcy piękna. Również studjum estetycznym o poglądach głębokich na istotę piękna była książka „Polityczna ekonomja piękna”. Był profesorem estetyki w Oxfordzie. W życiu był nieszczęśliwym, przyczyniło się do jego nieszczęścia w walnej mierze nieszczęśliwe życie małżeńskie. Testamentarnie zapisł 50.000 funtów szterlingów na cele społeczne. Marł w dniu 20 stycznia r. 1900.

Śmierć sławnej śpiewaczki

Z Budziejowic z Czechosłowacji nadeszła wiadomość o śmierci jednej z najznakomitszych śpiewaczek operowych, Emy Kitlówny, znanej pod nazwiskiem E. Destinówny. Przez szereg lat występowała ona jako prima donna opery berlińskiej. Była ona córką zamożnego kupca praskiego i już w roku 1878 została po debiucie w partji Santuzzy tu zaangażowaną do opery. Później debutowała w Bajrucie, w Monachjum, w Paryżu i w Pradze. W r. 1905 występowała w Covent Garden w Londynie. Z nazwiskiem jej związana jest epoka najświetniejszego rozwoju opery berlińskiej. Śpiewaczka była patriotką czeską i podczas wojny uprawiała w Stanach Zjednoczonych propagandę antyniemiecką.

Przekłady naszych autorów

„Chińskie Powiastki” Sieroszewskiego przetłumaczne na język czeski. Przekład dokonał Rypacek, który już szereg utworów naszego autora na czeski przetłumaczył.

WIEDZA I TECHNIKA

Fantastyczny wypadek z gwiazdą Nova Pictoris

W naszych oczach rozegrała się na niebie historia
z przed 540 lat

Uwaga świata astronomicznego zaprzęta niedawno gwiazda odkryta w roku 1925 na południowym nieboskonie, nazwana „Nova Pictoris”.

Należy ona do grupy gwiazd t. zw. „novae”. Pojawiają się one nagle na niebie, przez pewien czas coraz to silniej, świecą, a potem ciemnieją i znikają z oczu.

Pojawienie się tej gwiazdy, tłumaczą astronomowie tem, że w przestworzu rozegrała się kiedyś jakaś straszna katastrofa. O przyczynach takich katastrof w przestworzu, różni astronomowie, wypowiadają się różnie. Większość uczonych jest zdania, że „novae”, są to dwie ciemne gwiazdy, o których istnieniu pierwotnie nie wiadano, a które od czasu do czasu z sobą zderzają się. Wytwarza się przytem ilość ciepła, wskutek czego powierzchnie gwiazd goreją i wówczas silnie świecą. Po oziębieniu się, gwia-

zdy te znikają dla oka.

Nie w tem jednak tkwi sensacja, że znowu doszło do zderzenia, lecz w tem, że Nova Pictoris przemieniła się w dwie gwiazdy o równej sile światła, że więc niejako rozpadła się na dwie części, które oddalają się coraz to bardziej od siebie.

Znamienną rzeczą jest, że to co się rzekomo rozgrywa w naszych oczach naprawdę rozegrało się już w XIV stuleciu wedle naszej rachuby czasu!

Odległość bowiem Novae Pictoris od ziemi naszej wynosi 540 lat świetlnych t. zn., że promienie światła wychodzące z tej gwiazdy dotarły do nas dopiero po upływie 540 lat!

Nie jesteśmy więc świadkami katastrofy, która się w przestworzu w tej chwili właśnie rozgrywa, ale patrzymy na odbicie tego co już 540 lat temu się stało.

Walka o tytuł pierwszego konstruktora samochodu

Niewiedomo komu przyznać pierwszeństwo

Do zaszczytnego tytułu, rzeczywiście pierwszego wynalazcy i konstruktora samochodu rości sobie pretensje aż 416 osób.

Ludziom owym nie chodzi tylko o zaszczyt, ale i odszkodowania. Wielu z nich skarży rozmaite fabryki automobilowe, domagając się niekiedy fantastycznej wysokości odszkodowań. Zdaniem ich, bowiem fabryki automobilowe ograbiły ich korzyści wynalazku. Ciekawe, że procesy są wytaczane wyłącznie fabrykom amerykańskim, dysponującym milionami dolarów.

Większość pretendentów pochodzi ze Stanów Zjednoczonych, jedna trzecia z Francji, Anglii i Niemiec. Nie brakło ich jednak i w innych krajach. Naprzykład w Rosji wystąpili

ze skargą inżynierowie Chłopow i Putiłow, dowodząc, że już w latach 1887/88 skonstruowanym przez nich samochodem odbywali dłuższe regularne jazdy. Skarga obydwu Rosjan pozostała jednak bez skutku.

Znalazło się nawet dwóch Chińczyków, którzy ukończywszy uniwersytet Yale i Harvard mieli rzekomo skonstruować w r. 1896 pojazd benzynowy w Szanghaju. I oni wystąpili ze skargą sądową. Proces trwał do roku 1905, ale na skutek wpływów wywieranych przez wielkie firmy samochodowe w Ameryce na dyplomację amerykańską w Chinach skończył się przegraną wynalazców.

Nowe typy sygnarów kolejowych

Zabezpieczają od wypadków

Przebieg przez tory kolejowe zwłaszcza w miastach, bywają stale terenem krwawych wypadków. Zabezpieczenie przejazdów stanowi wciąż jeszcze główną troskę zarządów kolejowych na całym świecie i problem trudny do rozwiązania dla techników. Od czasu, gdy komunikacja autobusowa rozwinęła się — rozwiązanie tego problemu stało się jeszcze trudniejsze, bo i czemu są dla aut dzisiejsze zagrody? Zwłaszcza, gdy auto jedzie z najwyższym rozpędem i przebywa silną krzywizną za którą zaraz znajduje się zapor kolejowa (rampa). Ilekroć raz zapor zostaje strzaskana a auto wpada na przejeżdżający pociąg!

W dziedzinie takich oto zabezpieczeń wynaleziono ostatnio w Ameryce przyrząd nazwany: wigwag. Jest to czerwona lampa,

przymocowana do wahadłowego ramienia na kilkunastometrowym słupie. W chwili, gdy pociąg przejeżdża i zapor spada, zupełnie automatycznie, lampa zaczyna wykonywać wraz z ramieniem szeroki ruch wahadłowy, a że jest wysoko, widzieć można ten sygnał na odległość 2 — 3 km. Gdy pociąg przejeżdża, lampa gaśnie i automatycznie wraca do zasadniczej pozycji (pionowej).

Przyrząd ten mógłby mieć także zastosowanie przy regulowaniu ruchu ulicznego.

W Niemczech również wymyślono ostatnio sygnały świetlne, które zamieszcza się na pewnej przestrzeni przed przejazdami. Pomysł amerykański jest jednak bardziej praktyczny i wyzyskuje więcej możliwości tak, że niewątpliwie pobije niemiecki.

W przededniu ulepszenia papieru gazetowego

Będzie miękki i jakby aksamitny

Na ostatniem zebraniu austriackich chemików, pracujących w dziale papierniczym oświadczył dr. Körber, że udało mu się usunąć największy błąd zwyczajnego papieru drukowanego, t. j. wytwarzanie się w nim kurzu, który zaśmiecał układ i klisze i zmuszał maszynistę do częstego oczyszczania maszyny w przeciwnym razie tworzyły się stosy makulatury.

Dr. Körber podał sposób zapobiegania temu. Polega on na tem, że do kotła z masą drzewną dosypuje się odpowiednie ilości kwasów cynku, baryum lub aluminium. Papier wytworzony w ten sposób, staje się aksamitny w dotyku, miękki, szczególnie podatny do druku, niewydziela z siebie kurzu. Praktyka wykaże jeszcze, czy sposób ten okaże się przy masowej produkcji istotnie korzystny.

Awionetki dla zdrowia

Dom towarowy w Chicago p. f. Mail Order House, mający na składzie wszystkie towary od szpilki do fortepianu i automobilu, poleca w ostatnim swoim katalogu awionetki w cenie 975 dolarów. Jako zaletę ich podnosi, że sport awionetkowy przyczynia się w wysokim stopniu do zdrowia.

Nie długo zdaje się, doczekamy się chwili, w której aeroplan będzie tak popularny jak dziś automobil.

Mechanizacja pracy na świecie

Mechanizowanie pracy idzie dziś w całym świecie w tempie fantastycznie przyspieszonym.

Oto kilka ciekawych przykładów:

W Stanach Zjednoczonych wypada na pracę 1 robotnika, praca maszyn, których wartość obliczono w przecięciu na około 4850 dolarów — w Niemczech na około 1350 dolarów — we Francji na około 1275 dolarów — w Anglii na około 1200 dolarów — w Italii na 980 dolarów w Rumunii na 190 dolarów.

Nowe gatunki zwierząt i owadów

Specjaliści zoologowie i botanicy odkrywają nieustannie nowe gatunki zwierząt i roślin, tak, że cyfry dotyczące światła organicznego wzrastają do gigantycznych rozmiarów. Tak naprzykład liczba znanych owadów wzrosła w ciągu ostatnich lat czterdziestu o czterysta tysięcy, podczas gdy w r. 1890 wynosiła „tylko” 272 tysięcy różnych gatunków zwierząt i owadów. Zwierząt stawowych było 209.400, kręgowych 24.700, mięczaków 21.300, innych bezkręgowych 16.000 gatunków.

Wszystkie nowo poznane rodzaje należą do zwierząt stawowych, a wśród nich przeważnie do owadów. Wśród tych różnią się 174 tysięcy gatunków chrabaszczy, 60 tysięcy motyli, 44 tysiące dwuskrzydłych, 6250 mrówek.

Pokaźną liczbę gatunków wykazują też rośliny, nie dorównując jednak światu zwierząt. W r. 1917 było znanych 149.500 roślin wyższego gatunku, 50 tysięcy rodzajów grzybów i 22 tysięcy wodorostów.

ROZMAITOSCI ZE SWIATA

Skutki prohibicji

Co straciły Stany Zjednoczone

Z kazji dziesięciolecia prohibicji — zwo-
fennicy lub płatni agenci pijaństwa rozkrzy-
czeli na cały świat, jak olbrzymie straty ma-
terjalne poniósł skarb państwa, jak miasta
ubożęją, a więzienia przepełnione są areszto-
wanymi za przekroczenia ustaw prohibicyj-
nych. Wysokie liczby aż biją w oczy, zwolen-
ników picia mają nowy materiał do gorą-
cych dyskusji i usprawiedliwienia swego
„patriotycznego” pijaństwa.

Zobaczmy jednak jak wygląda druga
strona medalu! „Po zaprowadzeniu prohibi-
cji podniosła się znacznie obowiązkowość
robotników. Przed nią w zakładach Forda
np. w „mokre” poniedziałki na 70 tys. robo-
tników nie przychodziło do pracy przecięt-
nie 2500 robotników, w „suche” poniedział-
ki cyfra ta upadła na 800. Charakterystycz-
ne było niedawno ogłoszone oświadczenie
Forda, który zapowiada zamknięcie swych
warsztatów na wypadek zniesienia kroh bi-
cji. Tylko z trzeźwymi robotnikami jestem w
stanie — powiada Ford — produkować tanio
i sprawnie, robotnicy nietrzeźwi wprowadza-
ją dezorganizację do produkcji.

Ale posłuchajmy dalej, co Stany Zjedno-

czone „straciły” na prohibicji. To „bankrutu-
jące” wskutek prohibicji państwo po kilku
latach prohibicji zniża podatki, a nawet
zwraca podatnikom wpłacone przez nich su-
my. W tem państwie urzędnikom prywat-
nym niektóre przedsiębiorstwa wypłacają
na Nowy Rok gratyfikację w wysokości cał-
orocznej pensji — doprawdy straszne skut-
ki prohibicji.

Taki to mniej więcej obraz dają najbar-
dziej rzucające się w oczy cyfry najrozmai-
tszych dziedzin życia. Niema prawie dziedzi-
ny, w którejby nie dał się odczuć dobroczyn-
ny wpływ prohibicji. Poza tem prohibicja
wpłynęła dodatnio na podniesienie się zdro-
wia fizycznego i moralnego, na zmniejszenie
się urodzin dzieci kalek, dziedzicznie obci-
żonych.

W szkole, w warsztatach, w marynarce
i wojsku, handlu i przemyśle — wszędzie da-
je się odczuć postęp w pracy i organizacji,
spowodowany zakazem spożywania alkoho-
lu. To, co się mówi o złych skutkach prohi-
bicji, dotyczy przeważnie warstw zamoż-
nych, które stać na płacenie kar i na trucie
się złym alkoholem.

WALKA O MILJARDY ABDULA HAMIDA

Szczęśliwymi są adwokaci

(ak.) Jeden najbogatszych ludzi Turcji
Abdul Hamid, który zmarł w roku 1918, po-
zostawił olbrzymi majątek dochodzący w
przeliczeniu do fantastycznej sumy 15 miljar-
dów złotych. Konto prywatne Abdula Hami-
da wynosiło około 500 milionów złotych, do-
chody z posiadłości przedstawiały w rocznej
cyfrze 150 milionów złotych. Wielkie źródła
naftowe i mineralne w Macedonii, pół pro-
wincji Saloniki, olbrzymie połacie kraju w
Syrji, Mezopotamji, a przedewszystkiem pola
naftowe w Mosulu należały do tego potent-
ta finansowego. Podział spadku, o który —
rzecz zupełnie naturalna — ubiegało się wie-
le osób, nastroczało wielkie trudności. Zgłosiło
się tylko dziewięć wdów, po zmarłym sulta-
nie, oraz ich dzieci w liczbie trzyastu. Na
nasze europejskie stosunki utrzymanie 9-ciu
kobiet może się wydawać nieco wielkie, prze-
cież trudno czasami z jedną kobietą dać so-
bie radę. Trzeba jednak wiedzieć, że w Tur-
cji dopuszczalne jest wielożeństwo. Przy tak
wielkim majątku jednak mogłoby w przepychu
tysiące kobiet pędzić żywot bez troski.
tymczasem zmiana stosunków politycznych
skutkiem wojny światowej sprawiła, że więk-
szość terenów, należących do Turcji, a będą-
cych własnością sultana Abdula Hamida,
przypadł Grecji i innym państwom.

Cała armja najlepszych adwokatów Fran-

cji, pierwszorzędni mecenasi Londynu i Kaira
bronili przez 10 lat słusznych praw do spad-
ku licznych spadkobierców. Sekwestr majątku
sultana przez rządy różnych państw uważano
za krzywdę, wyrządzoną wdowom po Abdu-
lu Hamidzie i jego dzieciom. Znaęli się na-
nawet finansisci angielscy i amerykański, któ-
rzy dopomogli spadkobiercom — finansując
te wielkie procesy o odszkodowanie — do do-
chodzenia swych praw. Prace adwokatów po-
równać można z pracami Herkulesa. Utrzymy-
wano wielkie biuro, ażeby zebrać olbrzymi
materiał podstawowy do dochodzenia prawa
własności. Wielki majątek sultana bo-
wiem nieprawnie przeszedł na małych posia-
daczy, których nie mniej było jak 50,000. Wiel-
ka część tych posiadłości wymagała zatem
odrębnych skarg. Starania adwokatów zostały
niedawno uwieńczone pomyślnym wynikiem
rząd Grecji jako pierwszy uznał pretensje
spadkobierców i zgodził się na wypłatę 500
milionów złotych. Przez to uznanie pretensji
pierwszy front został złamany, tak że armja
adwokatów będzie miała łatwiejsze zadanie
do osiągnięcia dalszych miliardowych odszko-
dowań.

Spadkobiercy staną się milionerami, ad-
wokaci zaś robią niezwykle dobry interes,
gdyż z umowy przypadnie im jedna trzecia
osiągniętego majątku.

Służą e -- żonami arystokratów

Przewrót społeczno-rodzinny po rewolucji francuskiej

Wielka rewolucja i atmosfera wieku XIX
eprowadziły we Francji przełom społeczno-
rodzinny

Nieskazitelnie arystokratyczna Francja
odrzucała dawne, zdawałoby się, nienaruszalne
kancery życia towarzyskiego wielkich rodzin.
Ciepło się to widocznie na małżeństwach, w

których nie zwracano uwagi na różnicę stanu
i sytuacji społecznej.

Kroniki zapisały wiele nazwisk znanych
w swoim czasie luminarzy francuskich, którzy
poślubiali swoje służące. Niezawsze jednak
wychodziło im to na dobre. Znany poeta
Leconte de Lisle ożenił się z własną kucharką.

Humor

NIESPRAWIEDLIWOŚĆ

— Dlaczego nie odrabiasz lekcji, Jó-
ziu?

— Bo postanowiłem już nigdy nie od-
rabiać, memo. To niesprawiedliwość, żebym
ja pracował, a nauczyciel brał za te pie-
niądze.

ZONA

— Moja żona kocha mnie bezgranicznie.
Doszło już do tego, że z mego powodu nie-
nawidzi naszego najmłodszego chłopca.

— Jakto?

— Powiada, że on nie jest moim sy-
nem

NIEWINNY

— Dlaczego ciągniesz psa za ogon?

— Ja jestem niewinny, tatusiu. Ja go
tylko trzymam za ogon, a on sam ciągnie.

INNA KSIAŻKA

— Dlaczego pan chodzi zawsze tak
okropnie ubrany, gdy tymczasem pańska żona
jest elegancka.

— Widzi pan, to dlatego, że ona ubiera
się według żurnalu, a ja według książki
główniej.

Szkoła Tańca

W. Lipińskiego

GRAND HOTEL

Traugutta 1

Rozpoczyna się specjalny kurs

MAZURA I OBERKA

Zapisy codziennie.

która tak go opanowała, że decydowała o jego
głosie w Akademji.

Inny członek Akademji Francuskiej,
Callemeil Laeour, pojął za żonę również swą
służącą. Będąc ambasadorem w Londynie
miał wiele z tego powodu trudności towarzy-
skich, co go wreszcie skłoniło do porzucenia
karjery dyplomatycznej.

Prezydent Gambeta użala się na tego
rodzaju małżeństwa francuskich mężów stanu,
które obniżały ich powagę w świecie. Za
jego czasów senat r. prezes Sądu Kasacyjnego
i były minister, Carot, ożenił się z bardzo
dobrą, uczciwą i oddaną mu kobietą, która
jedynie miała nieszczęście być jego służącą.
Nie wyzbyła się przytem akcentu mowy ludo-
wej i wielu szczegółów w codziennym
życiu.

Pewnego dnia hr. Hohenlohe, ambasador
niemiecki w Paryżu, złożył wizytę urzędową
p. Carot. Przyjęła go pocziwa pani Carot,
poprowadziła do gabinetu męża i zawołała
głośno na cały apartament:

— Hej, Julek, jakiś człowiek czeka na
ciebie!

Było to aż za bardzo proste i serdeczne.
Franciszek Neufchateau, marszałek Senatu,
minister spraw wewnętrznych miał za żonę
swą kucharkę, p. Pommier.

W ostatnich dniach Paryż pochował
uroczyście zmarłą żonę Anatola France'a,
również dawną jego kucharkę. Ila jednak
swem postępowaniem uratowała honor po-
przedniczek, a demokratyczna Francja u-
znała to, oddając jej ze czcią ostatnią po-
sługę.

KRONIKA

KALENDARZYK.

Niedziela 9 lutego — Apolonji P.

TEATRY

Teatr Miejski — Dzielny Wojak Szwejk.
Teatr Kameralny — Kochanek pani Vidal.
Teatr Popularny — Intyga i Miłość.

WIDOWISKA

Bajka — Miłość księcia Sergiusza.
Casino — Kobieta z bruku.
Palace — Anny szuka męża.
Czary — Niebezpieczny szlak.
Wodewil — Kulisy mody.
Odeon — Kulisy mody.
Grand-Kino — Marsz weselny.
Luna — Sen o miłości.
Mimoza — Ulica grzechu.
Resursa — Zapomniane twarze.
Splendind — Iza Kremer, Colleen Moore.
Zachęta — Sodoma: Gomora.
Corso — Indyjska krew.
Capitol — Kobieta z bruku.

Wiedomości bieżące

NOCNE DYŻURY APTEK.

Dzisiaj w nocy dyżurują następujące apteki:
Antoniowicza (Pabjanicka 50), K. Chądzyńskiego (Piotrkowska 164), W. Sokolewicza (Przejazd 19), R. Rembielińskiego (Andrzeja 8), J. Zundelewicza (Piotrkowska 25), Kasperowicza (Zgierska 54), S. Trawkowskiej (Rzezińska 56). (p)

Ochrona zwierząt

Urząd Wojewódzki w Łodzi otrzymał zarządzenie w myśl którego w roku 1930, czas ochronny na zwierzęta łowne zostaje rozszerzony.

Mianowicie na rajace nie wolno polować w czasie od dnia 15 stycznia do 31 października, na kuropatwy nieprzerwanie od dnia 15 września do 1 listopada do końca roku, na dzikie kaczki od 1 marca do 20 lipca, na łosie i jelenie nieprzerwanie do 15 czerwca od 1 października do końca roku. (w)

Kup banknotów 100 dolarowych

Wobec ukazania w obiegu bardzo udatnie podrobionych banknotów 100 dolarowych serii roku 1914, Bank Polski oddział w Łodzi zaprzestął skupu wymienionych banknotów od klientów nieznanymi, natomiast od klientów znanych i odpowiedzialnych majątkowo, banknoty te są nadal nabywane, jednak z dołączeniem deklaracji z wymienieniem serii i numerów banknotów zakupionych. (w)

Szalona wichura w Łodzi

Nocy ubiegłej szalała nad Łodzią i okolicą szalona wichura, która szczególnie dała się we znaki okolicznym wsiom i miasteczkom.

Sila wiatru była olbrzymia, tak że na linii Rzgów—Tuszyn są wyrwane wszystkie słupy telegraficzne i komunikacja całkowicie przerwana. Również na trasie Andrzejów—Widzew uległo wyrwaniu 40 słupów telegraficznych.

Ponadto wichura zrobiła ogromne szkody drzewostanem w okolicy Łodzi. (p)

Odczyt K. Battagli

Odczyt wybitnego ekonomisty polskiego, barona Dr. Rogera Battagli z Warszawy, na temat „Wychowanie ekonomiczne społeczeństwa” odczytanie się w wtorek, dnia 11 lutego b. r. o godz. 7.30 wiecz. w lokalu St. Techników przy ul. Piotrkowskiej 102.

1528

Tylu znów przybyło bezrobotnych

Na terenie Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy w Łodzi (miasto Łódź i powiaty) łódzki, łaski, sieradzki, łęczycki i brzeziński w dniu 8 lutego 1930 r. w ewidencji zarejestrowanych bezrobotnych było 50449 w tym w samej Łodzi 35.589, w Pabjanicach 4.294, w Zgierzu 3.990 w Zduńskiej Woli 2.501, w Tomaszowie-Maz. 2.975, w Konstantynowie 236, w Aleksandrowie 472, w Rudzie Pabjanickiej 392.

Z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 32.894 bezrobotnych.

W samej Łodzi z zasiłków korzystało w ubiegłym tygodniu 26.187 bezrobotnych.

W ubiegłym tygodniu straciło pracę na terenie Łodzi 1.542 bezrobotnych, otrzymało pracę przez Urząd 24, wysłano do pracy 39, zdjęto z ewidencji z innych przyczyn 1552.

Prawa emerytalne pracowników państwowych

Zostały rozszerzone w drodze ustawodawczej

Związek urzędników administracji wojaskowej zwrócił się do Ministerstwa Skarbu z prośbą o opracowanie noweli do ustawy o ubezpieczeniu emerytalnym. Nowela ta ma polegać na tem, żeby do wysługi lat zaliczyć również lata spędzone na służbie prywatnej.

Wczoraj związek otrzymał zawiadomienie, że Ministerstwo Skarbu opracowało już projekt noweli ustawy emerytalnej, zawierający postanowienia rozszerzające prawa emerytalne pracowników państwowych, a w szczególności zaliczające pracownikom państwowym do wysługi emerytalnej, czas służby spędzonej

na służbie prywatnej.

Przerwy w służbie będą policzone razem, jak również zwolnienie pracownika państwowego przed upływem 10 lat służby nie pociągnie za sobą utraty nabytych już praw emerytalnych, o ile pracownik państwowy po wyjściu ze służby, jako pracownik prywatny, zostanie ubezpieczony w związku ubezpieczeń pracowników umysłowych.

Omawiane przepisy ukażą się w drodze ustawodawczej w ciągu najbliższych dni. Wiadomość ta wywołała zrozumiałe zadowolenie wśród urzędników państwowych. (p)

Mennica 5 złotych w Zgierzu

Dyrektor tej prywatnej instytucji znalazł się pod kluczem

W mieszkaniu niejakiego Kazimierza Lewandowskiego przy ul. Ewangelickiej 5, w Zgierzu, policja znalazła kompletnie urządzoną, według ostatnich wymagań techniki drukarskiej fabrykę podrobionych banknotów 5-złotowych, które, jak się okazało, już od dłuższego czasu były puszczane w obieg.

W trakcie prowadzonego dochodzenia władze zdołały już ustalić, iż konkurenci mennicy państwowej głównie kolportowali fałszyfikaty na prowincję i tylko w bardzo małym stopniu puszczali je w obieg w Łodzi.

Nazwiska wszystkich osób mających łączność z likwidowaną w Zgierzu fabryką podrobionych pieniędzy, są już obecnie znane policji. Część z pośród tych osobników została już pochwycona, pozostali zaś zostaną ujęci w ciągu najbliższych godzin.

Ze względu na toczące się śledztwo, bliższych szczegółów narazie podać nie możemy. Lewandowski przewieziony do aresztu urzędu śledczego w Łodzi, został już w dniu dzisiejszym przesłuchany, lecz nie chciał on złożyć policji żadnych zeznań, któreby ułatwiły władzom ich pracę.

Pielgrzymka do Rzymu

Organizowano dla młodzieży szkół średnich

Zarząd Związku Diecezjalnych Kół Księżych Prefektów po porozumieniu się z Ministerstwem W. R. i O. P. zawiadania nauczycielstwo szkół średnich, że może ono wziąć udział w pielgrzymce młodzieży szkół średnich do Rzymu, korzystając ze wszystkich ulg i uprawnień, przyznanych młodzieży.

Pielgrzymka wyruszy z Warszawy dnia 9 kwietnia b. r. cały Wielki Tydzień spędzi w Rzymie, a wracając do Warszawy na 26-go

kwietnia, zwiedzi po drodze Florencję, Padwę, Wenecję i Wiedeń.

Koszt pielgrzymki wynosi 650 zł, płatnych w dwóch ratach: dn. 15 lutego zł. 300, dn. 5 marca zł. 350.

Zgłoszenia należy przysłać do dnia 15 lutego b. r. do Komitetu pielgrzymki: Gimnazjum im. C. Platera Zyberkówny, Warszawa ul. Piękna 21.

0 5,36 proc.

Zmiana cen żywności w styczniu

Komisja statystyczna zakończyła wczoraj pracę nad wskaźnikiem drożyznianym za m. styczeń. Jak wynika z danych statystycznych koszty utrzymania w styczniu w porównaniu z m. grudniem zmniejszyły się o 5,36 proc.

Na niższą tę wpłynęło przede wszystkim obniżenie cen artykułów żywnościowych oraz obuwia.

Wyroby włókiennicze utrzymały się na poziomie, poszły jedynie w górę ceny mebli.

Teatr i sztuka

TEATR MIEJSKI

Dziś w niedzielę o godz. 12 w południe wielka rewja dziecinna Tatarkiewicza i Białostockiego.

Dziś w niedzielę o godz. 4 po poł. po cenach popularnych „Dzielny wojak Szwejk” w reżyserji i inscenizacji L. Schillera z Michałem Zniczem w roli tytułowej.

Dziś wieczorem „Cjankali” sztuka F. Wolfa w reżyserji i inscenizacji L. Schillera.

Jutro poniedziałek, o godz. 7.30 wiecz. „Ojciec” Ceny popularne.

TEATR KAMERALNY

Dziś niedziela dwa razy: o godz. 4.30 i 8.30 oraz dni następnych stale zapelniająca widownię lekka iście karnawałowa komedia Verneula „Kochanek Pani Vidal”.

TEATR POPULARNY.

Dziś, niedziela dwa razy i dni następne wystawiona z wielkim nakładem pracy i pie tyzmem, wielka tragedia stylowa Fryderyka Schillera „INTRYGA I MIŁOŚĆ”.

Dziś o godz. 12 w południe ostatnie po tęginalne przedstawienie „Kopciuszka”

TEATR GEYEROWSKI

Dziś, niedziela kapitalna farsa Hoopwoda o godz. 4 i 8.30 „Nasza Żonuzia”.

„Najpiękniejsze oczy na świecie”

W artystycznej wędrowce po Polsce zawitają do naszego miasta na jedyny wieczór w dniu 13 bm. znani powszechnie ulubieńcy ekranu polskiego Marja Balcerkiewiczówna oraz Jerzy Marr (który poraz pierwszy wystąpi na scenie) w świetnej komedji 3-aktowej J. Serment'a pt. „Najpiękniejsze oczy na świecie”.

Dzisiejszy poranek tańca artystycznego

Ireny Prusickiej i jej zespołu

Dziś w niedzielę o godz. 12-iej w południe odbędzie się w sali Filharmonji fascynujący poranek tańca artystycznego Ireny Prusickiej i jej zespołu.

Łódź

Orkiestra Filharmoniczna

Pojutrze tj. we wtorek odbędzie się w Filharmonji zapowiedz any jubileuszowy koncert z okazji 15-lecia Ł.O.F.

PRZEZ RADIO

NIEDZIELA 9. II 1930 r.

- 10.15 Nabożeństwo z bazyliki Wileńskiej
- 12.10 Poranek muzyczny z Filharmonji Warszawskiej. Utwory
- 14.20 Muzyka
- 14.50 Muzyka
- 15.20 Muzyka
- 16.20 Muzyka z płyt gramofonowych
- 16.55 Płyty gramofonowe
- 17.40 Audycja sportowa
- 20.00 Kwaśnianski literacki. Nowela J. Szczepkowskiego p. t. „Paranty”
- 20.15 Koncert symfoniczny popularny
- 21.45 Stuchowisko z Krakowa
- 23.00 Muzyka taneczna z „Uazy”

OBRONCY SĄDOWI

Kto może pełnić te funkcje

Obowiązujący od 1 lipca 1929 r. kodeks postępowania karnego rozszerzył uprawnienia stron do korzystania z pomocy obrońcy, ale zarazem wprowadził częściowy przymus adwokacki. Rozszerzenie zakresu obrony oraz przymus adwokacki mają na celu zarówno interesy stron, jak i dobro wymiaru sprawiedliwości. Ustawodawca wychodził z założenia, że dla osiągnięcia powyższych celów, obrońcy posiadać winni odpowiednie kwalifikacje fachowe, intelektualne i moralne. Warunkom tym, według kodeksu, odpowiada tylko adwokat i profesor, lub docent prawa polskiej szkoły akademickiej.

Przymus adwokacki, uprawniający powyższe jedynie osoby do sprawowania funkcji obrońców w sprawach karnych, tyczy się w szczególności postępowania kasacyjnego przed sądem najwyższym oraz redagowaniu wniosków o wznowienie postępowania.

Powyższe, jasne zupełnie zasady obrony i przymusu adwokackiego zaciemniły i skomplikowały przepisy, wprowadzające kodeks postępowania karnego.

Art 14 powyższych przepisów dopuszcza do sprawowania funkcji obrończych jeszcze i osoby, które w dniu 1 lipca 1929 były obrońcami na zasadzie przepisów dotychczasowych. Powstała wątpliwość, czy uprawnienia obrońców, nie będących adwokatami, profesorami i docentami, rozciągają się i na postępowanie kasacyjne przed sądem najwyższym oraz na wnioski o wznowienie.

Kwestję powyższą oddano na zasadzie art. 41 prawa o ustroju sądów powsz. pod rozstrzygnięcie sądu najwyższego, który w dniu 1 bm. wydał w składzie całej izby karnej uchwałę następującą:

„Osoby, które 1 lipca 1929 r. są obrońcami na zasadzie przepisów dotychczasowych (art. 14 par. 1 prz. wpr. KPK.) mają: o ile chodzi o obrońców, o których mówi dekret z 8 lutego 1919 r. poz. 205, prawo prowadzenia spraw karnych tylko w tych sądach, od których otrzymały świadectwa do bronięcia spraw cudzych; o ile zaś chodzi o obrońców —nie adwokatów— o których mówi par. 39 proc. karn. austr. —prawo prowadzenia spraw karnych tylko w sądach wszystkich instancji na obszarze b. zaboru austriackiego i w sądzie najwyższym w sprawach, rozpatrywanych w niższych instancjach na tym obszarze.

Wymienione osoby nie mają prawa pod pisywania wniosków o wznowienie postępowania, ani też dokonywania tych czynności procesowych, co do których jest wyraźnie zastrzeżony przymus adwokacki (art. 283, 285, 489 i 582 KPK.).“

Wobec powyższej uchwały sądu najwyższego, obrońcy sądowi w b. Kongresówce i województwach wschodnich nie są uprawnieni do występowania przed sądem najwyższym, do podpisywania kasacji i wniosków o wznowienie oraz do czynności z art. 283 i 285 KPK.

Uka chodzenia

Mieszkańcy Łodzi robią pstepy

Z chwilą uruchomienia specjalnego oddziału policjantów do kierowania ruchem pieszym i kołowym ulice miasta naszego przyjęły odmienny wygląd. Szczególniej daje się to zauważyć w śródmieściu, a więc przy skrzyżowaniu Przejazdu i Piotrkowskiej, Narutowicza i Piotrkowskiej, oraz Placu Wolności. Łódź nie wczuła się dość szybko chodząc regularnie po ulicach, w odpowiednim czasie przechodzić przez jezdnię, a pomaga im dużo do tego szybka orientacja oraz delikatność policjan-

tów, którzy występują w tym wypadku w roli nauczycieli.

Jedną rzecz jeszcze przychodzi z trudnością łódzianom, a mianowicie spacer po Placu Wolności. Niejednokrotnie się zdarza, że któryś z przechodniów, chcąc sobie skrócić drogę przechodzi przez jezdnię to jest niedozwolono, gdyż ruch pieszy na Placu Wolności odbywać się może tylko po chodniku, który biegnie dokoła placu (p)

UPADŁOŚCI

Małż. Flakowicz i H. Szydłowski

W dniu wczorajszym wydział handlowy Sądu Okręgowego między innymi rozpoznawał następujące sprawy:

Podanie firmy „Zakłady Rolniczo-Przemysłowe w Kole” i „Banku Ludowego w Koninie” o ogłoszenie upadłości małżonkom Flakowicz, zamieszkałym w Łodzi przy ulicy Zgierskiej 18 i Henochowi Szydłowskiemu, zamieszkałemu w Łodzi przy ulicy Kilińskiego 15.

Sąd przychylając się do prośby wierzycieli postanowił ogłosić upadłość małżonkom Flakowicz i Henochowi Szydłowskiemu, oznaczając chwilę otwarcia upadłości na dzień 31 lipca 1929 roku.

Sędzią komisarzem został mianowany s. h. Franciszek Gługla, kuratorem upadłości apl. adw. Michał Cukier. Upadłych sąd postanowił osadzić w areszcie dla dłużników.

Podanie firmy B-cia Kleccy w Łodzi

przy ulicy Piotrkowskiej 51 o ogłoszenie sobie upadłości.

Sąd przychylając się do prośby petentów postanowił ogłosić im upadłość, oznaczając chwilę otwarcia upadłości na dzień 28 stycznia 1930 r.

Sędzią komisarzem został mianowany s. h. Kazimierz Kon, kuratorem upadłości apl. adw. Juliusz Goldberg.

Podanie Mordki Urbajta w Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 22 o ogłoszenie upadłości Chłowi Szajnrokowi w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej 21.

Sąd przychylając się do prośby wierzycieli postanowił ogłosić upadłość Szajnrokowi Chłowi, oznaczając chwilę otwarcia upadłości na dzień 28 stycznia ro.

Sędzią komisarzem został mianowany s. h. Teodor Koenig, kuratorem upadłości apl. adw. Samuel Eisnerowicz, (p)

WĘGIEL

górnosławski i dąbrowiecki
opałowy i fabryczny

poleca ze składu i wagonowe:

„ELIBOR”

Sp. Akc. Handl.-Przemysł. **L. J. Borkowski**, Oddział w Łodzi ul. Kilińskiego № 70
telef. 10-173 telef. 10-173

BANK PRZEMYSŁOWCÓW ŁÓDZKICH

Spółdzielnia z ogr. odp.

Rok założenia 1881

Łódź, Ewangelicka № 15

przyjmuje z oprocentowaniem

Wkłady oszczędnościowe w Złotych

z wymówieniem i na każde żądanie

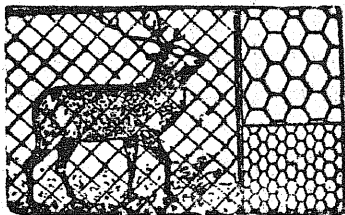
Wkłady oszczędnościowe w Dolarach

innych walutach obcych, zwrotnie w Dolarach itp

ZABYTKA wszelkie operacje bankowe

BANK DEWIZOWY.

Wynajem kasetek stalowych (SAFES)

Domki dla psów Parkany, Plecionki, Tkaniny

Gazy miedz. do filtrów „Rabitz” do robót betonowych

we wszystkich metalach wyrabia i poleca

Rudolf JUNG

ŁÓDŹ, Wólczańska 151
telef. 128-97.

Dr. St. Bibergal

Montuski 11 Tel. 62-22
Choroby skórne i weneryczne
Przyjmuje od 8-10 r. i od 5-8 w

ZARZĄD TOWARZYSTWA

Schlösserowskiej Przędzalni Bawełny i Tkalni w Ozorkowie
Spółka Akcyjna

zawiadamia na zasadzie § 50 Ustawy, że

NADZWYCZAJNE

ZGROMADZENIE

akcjonariuszów Towarzystwa, odbędzie się w dniu 4 marca 1930 r. o godz. 3-ej po południu w lokalu Towarzystwa w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 151.

PORZĄDEK OBRAD:

1. wybór przewodniczącego Zebrania,
2. uchwalenie nowego Statutu Towarzystwa, dostosowanego do postanowień Prawa o Spółkach Akcyjnych z dn. 22 marca 1928 r.
3. akceptowanie aktów sprzedaży czterech pasm gruntu ogólnej powierzchni 440 metrów kwadratowych z nieruchomości fabrycznej przy ul. Łęczyckiej w Ozorkowie Nr. pol. 344 hip. rej. Nr. 176,
4. wybór pism dla umieszczania obowiązujących Spółkę ogłoszeń,
5. wolne wnioski.

W razie niedojścia do skutku Zebrania w wyżej wskazanym terminie, odbędzie się w dniu 18 marca 1930 roku o godz. 3-ej po poł. w tym samym miejscu Zebranie w drugim terminie, które na zasadzie § 56 Ustawy będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych akcji.

Obwieszczenie.

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi, Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości: 1. pod Nr. 1706 przy ulicy Nowoogielnianej, przez R. Bratsztajna pożyczka pierwotna zł. 200,000. 2. pod Nr. 683 przy ulicy Piotrkowskiej, przez M. Drutowskiego i Inna pożyczka pierwotna zł. 125,000.

B. RUSSKA

DŁUGOLETNI NAUCZYCIELKA

Udziela lekcji buchalterji, arytmetyki handlowej i korespondencji.

Udziela również lekcji pisanja na maszynach różnych najnowszych systemów z dokładnem objaśnieniem konstrukcji i hektografji.

Łódź, Kilińskiego (Widzewska) № 89 m. 8 (obok poczty)

Buc' alter-bi nsista

dobry organizator i znawca spraw podatkowych, przyjmuje prowadzenie, zakładanie i zamknięcie ksiąg handlowych. Zestawienie bilansów, likwidację przedsiębiorstw oraz wszelkiego rodzaju kontroli. Adres: ul. Andrzeja 33 m. 10

Nadogodnych warunkach

Wielki wybór ŁÓŻEK metalowych, WÓZKÓW dzieciennych, WYŻYMACZEK amerykańskich, MATERACY drucianych, wyściełanych, sprężynowych higienicznych do meblowych łóżek marki „Patent” TAPCZANY higieniczne „Patent” Nabyć można najtaniej

w fabrycznym składzie

„COB. O. O.” Piotrkows 73

tel. 158-61

w podwórzu

tel. 158-61

Wapno piasecznikowe marmurowe Cement, Gips, „Solpio”, Szamoty „Kiepacki”. Cegła, Dachówka Eternit, Papi, Posadzka, Glazura, Lepnik do posadzki na zimno „Luroxyl”, Trzcina 3166-

Poleca wyłączne przedstawicielstwo fabry

inż. JAN PĘDZICH

Warszawa, Żelazna 30. Tel. 100-70.

Wzrostek pigułka

znana od 1602 roku, 2641—główny środek ochrony od reumatyzmu, zapalenia wątroby, nadmiernej otyłości, artrezy, uderzeń krwi do głowy uśmierzają ból, oczyszczają krew i przy skłonnościach do zastoju są łagodnym środkiem przeczyszczającym. — Używać 1 do 3 pigulek na dobę. Cena pudełka zł 1.35 wyrobu apteki **KARCZEWSKI, TUSZYŃSKI** Warszawa, Trębacka 4. Dostępne w aptekach i składach z „ZAKOŃNIKIEM”

UWAGA! UWAGA!

Panstw. Urzędnicy - eżki Bez wkładu na sześciomiesięczne spłaty!

Pierwszorzędne palta damskie i męskie, swetry, obuwie, śniegonce, kalesze, chodniki kamgarne i bawełniane towary, kołdry, firanki, chustki, bieliznę męską i damską oraz wiele innych artykułów p. leca „KREDYT” Nawrot 15 i p

Lek-Dent,

PAULINA

Recepty

Łódź, Ewangelicka 1 Tel 166-90

Baczność!

Wykonuję garnitury 55 zł. palta 50 zł. własnymi dodatkami. Mundurki szkolne. Robota pierwszorzędna **KRAWIEC KAMINSKI** Na Piotrkowskiego 5 front 11 p. Dojazd wszystkimi tramwajami

Też ma to potęgę

Ogłoszenia drobne.

Kupno i sprzedaż

SKŁAD Tapicersko-Stolarski B-ci GABAŁOW
Sienkiewicza 40 i Skład Mebli NAWROT 8 polecamy na dogodnych warunkach urządzenia pokojowe oraz pojedyncze meble również posiadamy na składzie otomany, tapczany, fotele, krzesła, stoły i t. d.

Pianina, patefony, płyty najtaniej na raty sprzedaje Chodkowski Sienkiewicza 25 206-1

Masę ogniotrwałą, pancerną używaną k. pię. Oferty z podaniem ceny do „Rozwoju” pod „W.C.L.” 204-3

Z powodu wyjazdu z Wieruszowa ze względów rodzinnych. Sprzedam na dogodnych warunkach swoje nieruchomości: Młyn parowy i tartak w Wieruszowie z ogrodem 350 drzew owocowych. Cena 150 tysięcy złotych. Leonard Rojewski

O sprzedaży domek drewniany z placem nadającym się do budowy. Wiadomość ulica Błotna Nr. 13 przy Katnej.

Posady i prace

Ogrodnik z Pomorza z 7-letnią praktyką poszukuje posady. Zgłoszenia do Rozwoju pod „Pomorze” 198-2

Pracownika przyjmie uczennice na dogodnych warunkach ul. Gdańska 19 m. 10 200-1

Różne.

Przyjmę solidnych panów lub panie na mieszkanie Zeromskiego 41 prawa oficyna 4 p, m. 23a 194-2

Przyjmę 2-ch panów na mieszkanie Kilińskiego 60 m. 19 I wejście prawa oficyna III piętro 202-1

HACELE

do podków

krajowe i zagraniczne

MARKI **ULAN, PODKOWA i LEONHARDTA**

poleca ze składu w każdej ilości

„ELIBOR”

Sp. Akc. Handlowo-Przemysł.
Ł. J. BORKOWSKI
Oddział w Łodzi
Kilińskiego 70, telef. 100-84

Biały Tydzień

od 9 lutego

Najlepsza okazja do kupna towarów wyrobów

Zakładów Zyrardowskich

PO CENACH FABRYCZNYCH

Łódź, ul. 11 Listopada 5 **B. Jasiński**

(dawniej Konstantynowska)

Przyszłość

Skład Fabryczny Huta Szkłana

Łódź,

ul. Piotrkowska 73, tel. 205-53

Dostarcza

butelki i naczynia dla aptek jak również wszelkiego rodzaju butelki do wódek, piwa, wina, likierów, soków, limon. i wód min.

Posiadamy na składzie **wielki wybór** flakonów do perfum i wody kolońskiej

Przyjmujemy zamówienia na butelki firmowe oraz szkło galanteryjne.

KAROL FOLKIEFSKI

INŻYNIER BUDOW. i GEOMETRA PRZYSĘGŁY

Al. Kościuszką 3, I p.

Tel. 102-15 Od 1 do 3 i od 5 do 7.

Roboty pomiarowe, parcelacje i t. p.
Projekty budowl., nadzór techniczny, żelbetnictwo

Plany przyłączy do sieci kanalizacyjnej.

Porada prawno-administr. w sprawach technicznych.

Na raty! Taniol! Najdłuższe terminy! Manufaktura, galanteria, obuwie, białe towary, firanki, koldy, bieżące męską, damską poleca „KREDYT” Nawrot 15 Uwaga! I-sze piętro.

Do sprzedania

Motocykl

firmy Charley Davison 2 cylindrowy z koszykiem KOLUSZKI, sklep, Potulski, 196-2

PLAC

w Głównie

około 3 morgi tuż przy stacji bardzo tanio do

sprzedania

Oferty sub „Stefan” w administracji „Rozwoju” -4

Instytucja

Wojskowa

wydająca 40—50 obiadów i kolacji dziennie, poszukuje uczciwej gospodyni-kucharki. Warunki i praca od godz. 8-ej do 6-ej po poł. Oferty proszę składać do administracji niniejszego pisma Sub „K. S.” 188-2

SKŁADY NASION

L. Jasińskiego

Łódź, ul. Andrzeja 10, tel. 168-56
Łęczyca, ul. Poznańska 30, tel. 125
prowadzone od 1870 roku polecają

Nasiona pierwszej jakości

rolne, traw, drzew, warzywne, kwiatów oraz narzędzia i przyrządy ogrodniczo-pszczelnicze, przytem nawozy, preparaty i środki chemiczne dla celów ogrodniczych. Cenniki na żądanie bezpłatnie! 35-8

Lek-Dentysta
Konrad M. KUCKI

Al. KOSCIUSZKI 41

WYKŁADZUSZKI: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr. zwyczajne 14 gr., nekrologi 30 gr., komunikaty 25 gr. Wiersz milimetrový lub jego miejsce Drobne ogłoszenia bezterminowe 10 gr. za wyraz, duże litery 50 gr. najmniejsze ogłoszenie 1 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagraniczne 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 7-ej po 7-ej 50 proc. drożej. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń admin. nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje, przedtem przyjęte ogłoszenie bez uprzedniego zawiadomienia „Rozwój” można zamawiać w Zgierzu u p. Lachy, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.

Redaktor Naczelny i Wydawca inż. T. Czajewski. W łodzi T. Czajewskiego.

Redaktor odp. J. Grzegorzewski.

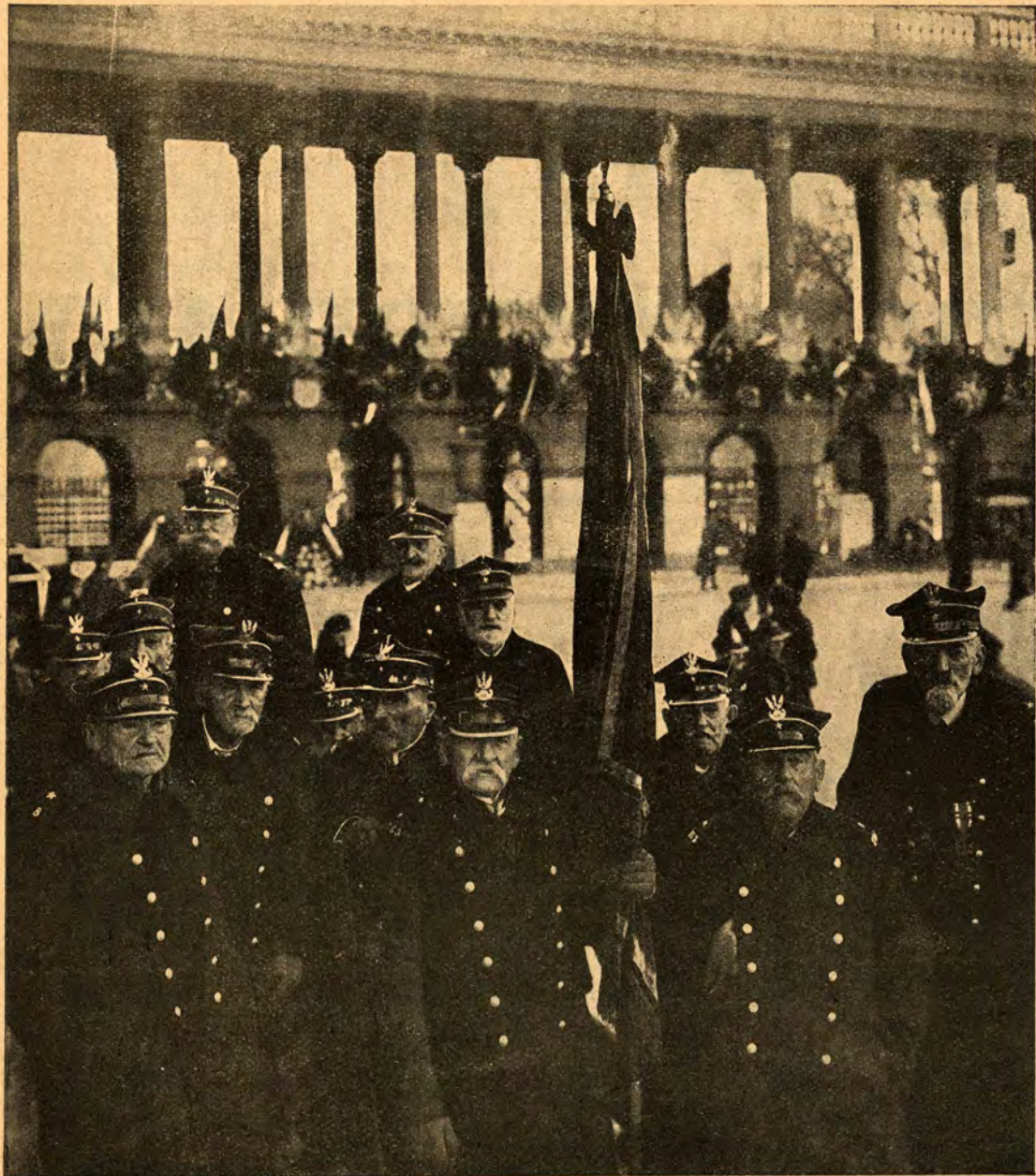
„ROZWÓJ”

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA, 9 LUTEGO 1930 r.

- Sezon narciarski w Zakopanem -
- pierwsza wycieczka -

Grupa weteranów wojskowych przed pomnikiem Ks. Józefa Poniatowskiego w Warszawie.

Konferencja londyńska stanowi obecnie „clou” zainteresowań politycznych. Na zdjęciu pp. Briand i Tardieu w chwili konferencji z japońskim delegatem, Wakatsuki.

„Roma” (stary most), akwarela Tadeusza Narrowskiego.

Uczeń mistrza tonów Paderewskiego, Aleksander Brachowski, laureat nagrody m. New Yorku, odbył tournée artystyczne po miastach Europy.

Laureatem nagrody muzycznej na rok 1930 został jednogłośnie wybrany artysta i autor wybitnych dzieł Ludomir Różycki.

Claude Farrere został wybrany prezesem byłych kombantów na miejsce ustępującego pisarza francuskiego Roland Dorgeles.

Znany lotnik włoski Dalmolin, odznaczony na zawodach o puchar Schneidera, zginął przed kilku dniami w nurtach jeziora Garda.

Słynny biegacz Petkiewicz stanął do biegu w Stanach Zjednoczonych, bijąc 17-tu zawodników.

Francuski pilot Doret pobił rekord szybkości, dokonując lotu z Bourget do Brukseli na monoplanie z średnią szybkością 323 km. 500 m. na godzinę.

Nowy wynalazek dla nurków, przeznaczony jako środek ratunkowy dla załóg statków podwodnych.

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI
WARSZAWA, MARSZAŁKA FOCHA 2
(RÓG UL. TREBACZKIEJ)
Telefon Nr. 525-85 72-85.

CPNA TYLKO W KAŻDYM NUMERZE LICZNE
WYSOKOWARTOŚCIOWE
PREMJE DLA CZYTELNIKÓW.
50 GROSZY.

„7 DNI”

NAJPOPUŁARNIEJ-
SZE I NAJCIEKAWSZE W POL-
SCE PISMO TYGODNIOWE

KOMISARZ RZĄDU

Nowomianowany komisarz rządu na m. st. Warszawę p. Henryk Kawecki.

Uczestnicy wycieczki kupiectwa poznańskiego zorganizowanej przez ł. Przemysł Tłuszczowy — Schicht S. A. w Warszawie, celem zwiedzenia zakładów tej firmy.

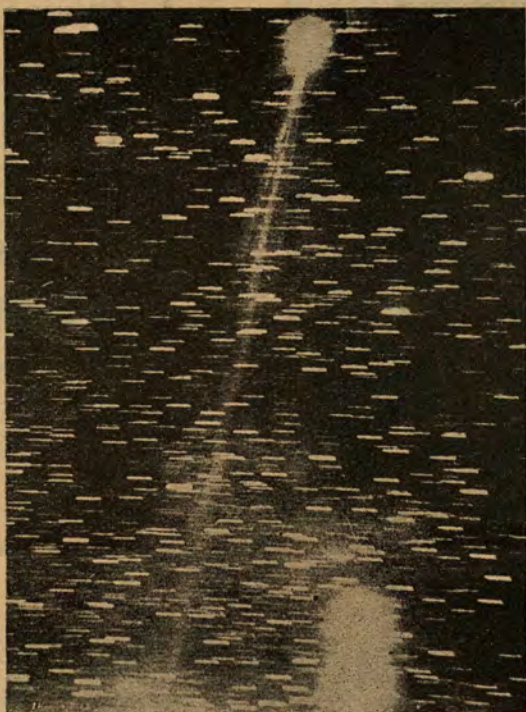
POMNIK KOŚCIUSZKI

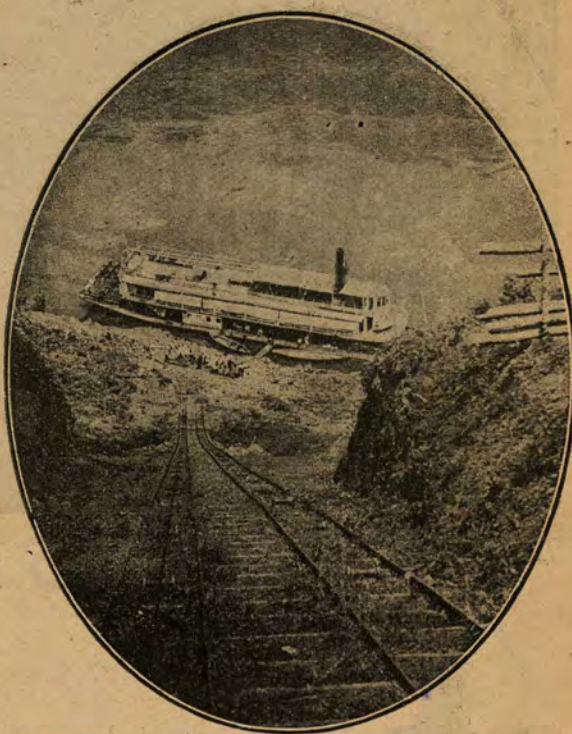
W Małym Bytomiu ma stanąć pomnik Kościuszki dłuta B. Wójtowicza.

Pochód kolonistów polskich w głąb puszczy.

Zdjęcie dokonane w obserwatorium w Lerkes przedstawia kometa „Wilka”. Długość ogona wynosi 1 milion mil.

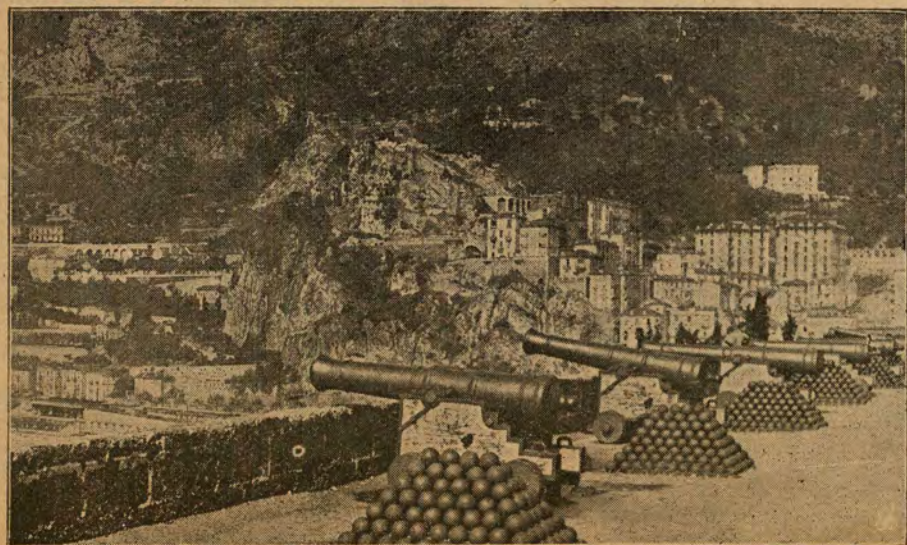
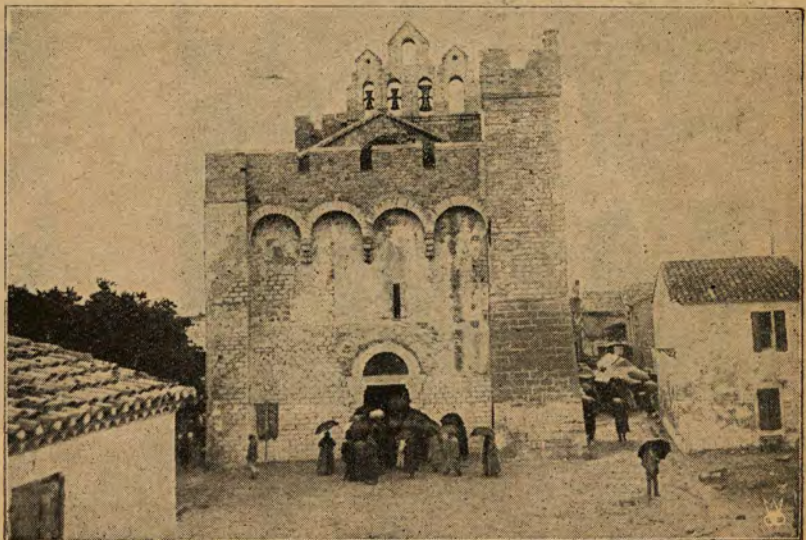

Statek na rzece Paramie poniżej wodospadów.

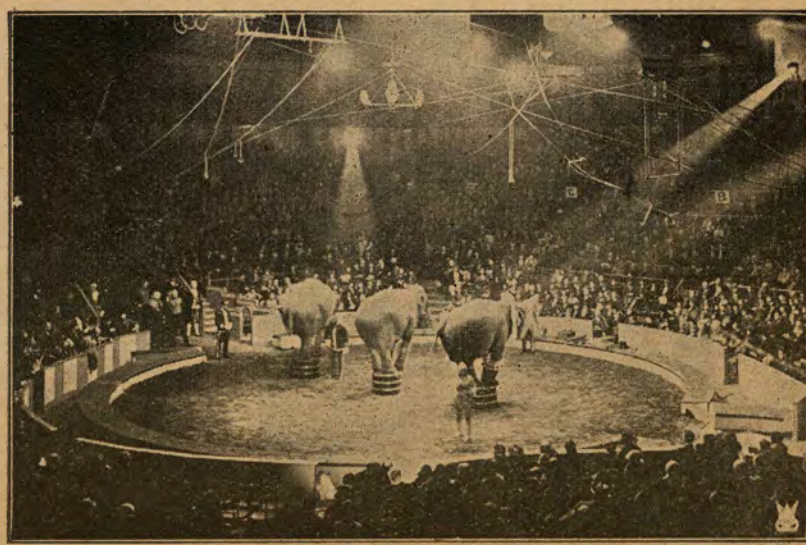

Młode tureczki ze skarbonkami propagują oszczędność.

Starożytny kościółek w St. Marie sur Mer dokąd co roku pielgrzymują cyganie z całego świata dla obioru króla.

Groźna artylerja księcia rulety. Paszcze dział broniących przystępu do Monaco.

Słonie w cyrku, wielka radość dla małych i dużych dzieci.

Przemysł jedwabiu jest nader rozpowszechniony w Japonii. Fabryki w tym kraju zatrudniają przeważnie robotnice.

Kom. Kasa Oszczędności pow. Chelmińskiego w Chelminie, która się mieści w własnych gmachach, jest jedną z najpoważniejszych instytucji finansowych na Pomorzu.

Z zawodów w Zakopanem.

Porucznik Najnert na torze.

Zawody ski-kjoeringowe.

Wypielegnowane ręce

mimo śniegu i mrozu można mieć, używając stale kremów Elida.

Na dzień krem Elida Co Godzinę — chroni cerę od wiatru i ostrego powietrza. Wnika całkowicie w skórę i nadaje jej gładkość i świeżość.

Na noc Coldcream Elida — oczyszcza i ożywia skórę, leczy opierzchnięcia.

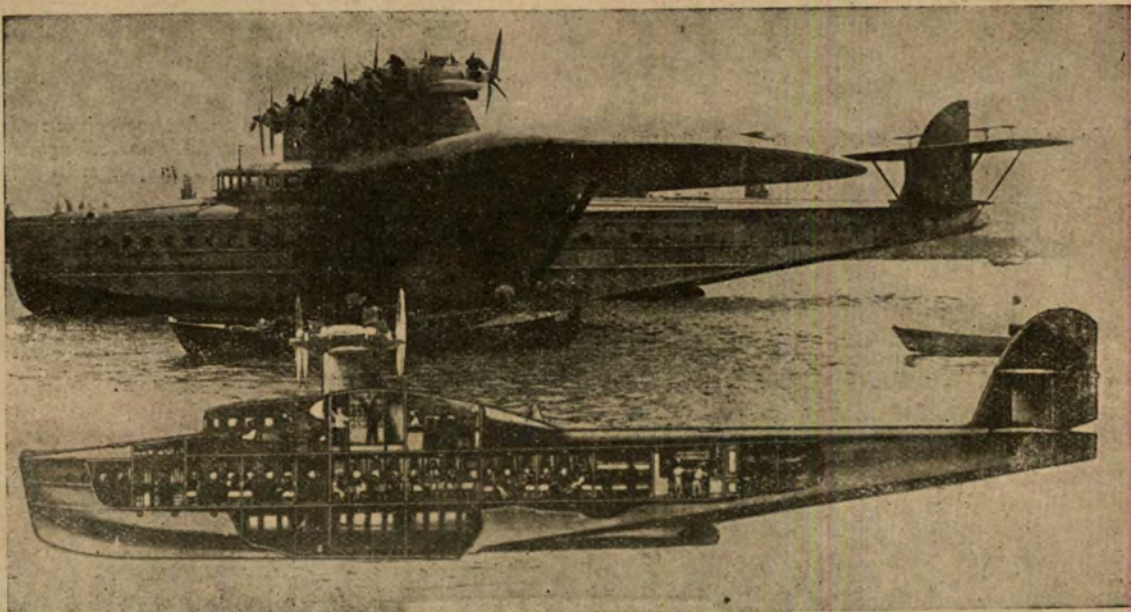

KREMY ELIDA

NAJLEPSZE KSIĄŻKI!

ŻADAC BEZPŁ. PROSPEKTÓW WARSZ. KREDYTOWA 1.

Olbrzymi wodnopłatowiec „Do X”.

Nowe! Nowe! Nowe!

Zegarek z wiecznym szkłem
za złotych 5.42
(zam. 25.—)

wysył za zaliczeniem pocztowym Zegarek nikłowy b. elegancki, wyregulowany do minuty chód dzwiczny znanej marki „CHRONOMETRE” z 10-cio letnią gwarancją 2 szt. 10 50, 4 sztuk 20.80, 6 sztuk 30.50, lepszy gat. koperty fantazyjne po zł. 6.85 i 8.50, 9.25, 11.75, 15 50, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—. Zegarki ze świec cyferbl lub z nowego franc. złota 8.50, 10 50, 14.—, 18.—, 25.—, 30.—. Kryty ankier z 3-ma kopertami 14.75, 17.—, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—. Kryty ankier ze świec. cyferbl. lub z now. franc. złota 16.80, 20.—, 25.—, 30.—, 35.—, 40.— Na rękę 9 30, 12.—, 15.—, 20.—, 25.—, 30.—, 35.— Budzki stołowe 10.50, 12.50, 14 50. Dewizki z now. franc. złota zł. 1.50, 2.50, 4.—, 6.—.

Fabryczny Skład Zegarków M. POZNAŃSKI
Warszawa, Nowy-Swiat 12 1.